

Ordliste

for

Statsbanenes tjenestemenn.

Utgitt av

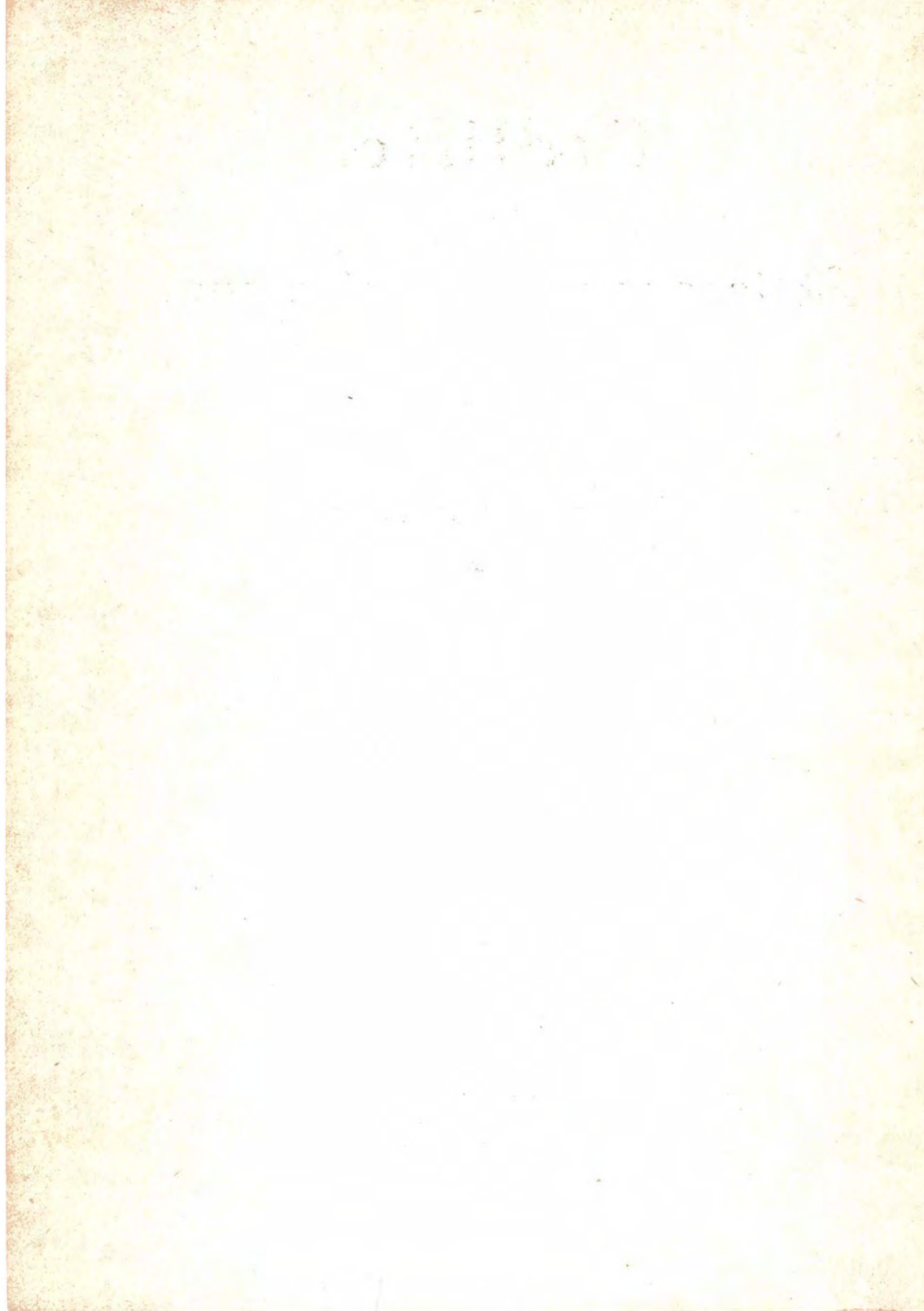
Norges Statsbaner.
Hovedstyret.

1932.

O s l o .
Steenske boktrykkeri Johannes Bjørnstad A/S.
1932.

F O R O R D.

Nærværende ordliste, som bare omfatter de mest almindelige ord, er utarbeidet med det for øie spesielt innen jernbaneetaten og i behandling av jernbanesaker å søke gjennomført over hele landet samme og mest mulig norske ord og betegnelser.

Man vil se å komme vekk dels fra en rekke uttrykk og ord som har vært brukt og fremdeles brukes om hverandre og i noget forskjellig betydning, dels fra ord som er forvanskede utenlandske gloser og fremmedord, eller fra rene dialektord, som er stedeagne for begrensede områder av landet.

Da det jo kan være forskjellige opfatninger av det valgte ords eller betegnelsens berettigelse og tjenlighet fremfor det som ikke ønskes brukt, er det i listens 2nen rekke søkt klargjort hvor og i hvilken betydning eller forbindelse det valgte ord spesielt er knesatt. Det er ikke hermed sagt at det eller de i henhold til listens 3dje rekke utskutte ord bør falle ut av vårt sprog, men de skal bare ikke brukes i den anførte betydning og forbindelse.

Tegnforklaring.

Tr. = Tjenestereglementet.

Sr. = Signalreglementet.

Rl. = Redskapslære for anleggsarbeidere og linjefolk.

Jbl. = Lærebok i jernbanebygning, skinnegangsarbeide og formannstjeneste.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
A dhesjonsbane.	I motsetning til kabelbane og tannstangbane.	
Advarsel.	Som straff. Tr. § 10.	Korreks.
Akkumulator.		
Akkumulatorbatteri.	Sammensatt av flere celler.	
Akkumulatorcelle.	Sekundærelement som akkumulerer (lagrer) elektrisk energi. Forskjellig fra element, se dette.	
Akkumulatorlokomotiv.		
Aksel.		Akse, aksling.
Akselavstand.		Hjulstand.
Akselavstand, fast.	Største avstand mellom to i samme ramme lagrede aksler.	
Akselkasse.		Akselboks, lagerboks.
Akselkasseføring.		Gnide, akselgeide.
«Alarm».	Signal fra lokomotiv, se Sr. § 61, til skille fra kallesignal, se dette.	«Lokking», lokkesignal.
Albue.	Rørdel, forskjellig fra bend.	
Allemannsmeddelelse.	Til telegraf og telefon.	Fellesmeddelelse.
Allemannssignal.		Fellssignal.
Almindelig tog.	Betegnelsen gjelder for- takstberegning til skille fra hurtigtog.	Gjennemgangstog.
Ampère (A).	Enhet for elektrisk strømstyrke.	
Ampèretime (Ah).	Enhet for elektrisk strømmengde.	
Ampèretimemåler.		Ansats, tak.
Anhold.		Tilbakemelding.
Ankomstmelding.		Jernbanearbeider.
Anleggsarbeider.	Til forskjell fra arbeider ved driftsbanene.	
Anleggsformann.	Arbeidsformann ved anlegg uansett akkord eller dagarbeide.	Akkordformann.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Anleggsleder.		Anleggsbestyrer, arbeids- chef, arbeidsbestyrer.
Anleggspersonale. Anleggstjenestemann Anordning. Ansettelsesvilkår.	} Omfatter ikke anleggsar- } beiderne.	Anleggsfunksjonær. Arrangement. Ansettelsesbetingelser, ansettelsesforhold.
Ansetterbor. Ansøking (søknad). Apparattavle. Arbeidscylinger. Arbeidsgrep. Arbeidskjerre.	Rl. s. 10. Ved elektriske anlegg. Til skille fra firhullet vogn. Rl. s. 155.	Andragende. Instrumenttavle. Manipulasjon.
Arbeidsordning.	Utarbeidet med henblikk på arbeidsmengden og gjel- dende lovbestemmelser — forskjellig fra tjeneste- fordeling.	
Arbeidstog. Arbeidstralle. Armatyr.	Rl. s. 137. Utvendig utstyr på kjeler o. l.	Fittings.
Arrestkupé. Asetyléngasslampe. Asetylénstormfakkell. Askebeger. Askekasse. Askekasseluke. Avblåsningskran. Avblåsningsventil. «Avgang».	Rl. s. 1. Rl. s. 2. I røkekupèer. Under kjelrist. } Ved kjeler for damp. Signal fra togfører til loko- motivfører. Sr. § 29.	Fangekupé. Karbidlampe, karbidløkt. Askekopp. Damper. Bunnkran. Avgangstillatelse.
Avgangsmelding.	Jfr. instruks for telegraf- tjeneste.	
Avgangsortre.	Fra stasjonsmester til tog- fører. Tr. § 107.	Avgangstillatelse.
Avgrofting. Avlasting.	Åpne grøfter.	Avlossing, lossing.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Avløp.	Skal også hvor mulig erstatte exhaust, se dette.	
Avløpsbend.	Rørdel.	
Avløpsdamp.		
Avløpsrør.		
Avsender.	) Jfr. godstakstbok og tele-	Sender.
Avsendelsesstasjon.	) grafreglementet.	Senderstasjon, avsenderstasjon.
Avsporingssko, lav.	Egen form for sporsperre.	
Avsporingssko, høi.	do.	Sperrekloss.
Avstandsbillett.		Distansebillett.
Avstandsholder.	Omfatter avstandsstykke og forbindelse.	Distanseholder, distansestykke.
Avstandsmerke.	Kilometer- og 100-meter merke.	
Avstandsstykke.	I sporveksel, sporkryss o. l. Jbl. fig. 118.	Distansekløss.
Avstengningskran.		
Avstengningsventil.		
Avvikespor.	I sporveksel Til skille fra gjennomkjørsporet. Sr. § 44.	
«Bakk».	Skiftesignal: Tilbake. Sr. §§ 30 og 31.	Rygge.
Bakksag.	Rl. s. 55.	
Baklampe.	Sr. § 62.	Bakløkt.
Baklys.	Sr. § 38.	
Balanselinje.	For linjeprofil.	
Balansetabell.	For planeringsmasser.	
Ballast.	Såvel grus som pukk.	
Ballasttog.	do.	Grustog.
Ballastvogn.		Grusvogn.
Bane.	F. eks. Kongsvingerbanen, Østfoldbanen, Gjøvikbanen o. s. v.	
Baneformann.		Formann, linjeformann.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Banelegeme.	Omfatter både fyllinger og skjæringer med skråninger, men ikke ballast med skinnegang og ikke terrenget utenfor skråningene.	
Banemester. Banemesterstrekning. Banestrekning.	Del av bane mellom bestemt angitte stasjoner, forskjellig fra linjestrekning (se dette). Tr. § 14.	Banemesteravdeling.
Banevokter. Bardun. Batteri. Batterikasse. Batterilys.	Strekkledd, motsatt strever. Flere elektriske elementer. F. eks. til elektrisk belysning ved vogn. Betegnelse hvor den elektriske strøm utelukke nd e leveres fra batteri.	Element.
Baug sag. Befaring tilfots.	Rl. s. 29. Røde bok s. 8.	Baugfil. Gangvisitasjon, fotvisitasjon. Kommunikasjonsmiddel.
Befordringsmiddel. Begynnelsesfelt. Behandle. Beholder. Bekjentgjørelse. Belgpumpe.	Ved blokkaulegg. Rl. s. 118.	Operere. Reservoir, tank. Annonse, avertissement. Diafragmapumpe, membranpumpe. Båndtraktor.
Beltetraktor. «Bemerket».	Rl. s. 158. Signal fra lokomotiv. Sr. § 61.	
Bend. Bensinlokomotiv. Beskyttelsessignal. Beskyttelsesåk.	Rørdel, forskjellig fra albue. Sr. §§ 38 og 41. Ved planovergang over elektrisk drevet bane.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Bestemmelsesstasjon.		Mottagerstasjon, mottagelsesstasjon.
Betjene. Betjening.	Det før tilfellet tjenstgjørende personale.	Operere.
Betongblandemaskin. Betongstamper.	Rl. s. 77. Rl. s. 14.	Betongmaskin. Betongpakker.
Bile.	Tømmermannsbile, øks. Rl. s. 58.	
Billettekspedisjon. Billettkontrollør.		Billettør. Billettør.
Bindhake. Bindingsverk. Bladfjær.	Rl. s. 52. Stolpeverk uten mulig fyll. Til skille fra spiralfjær og evolutfjær.	Holdhake. Reisverk, stolpeverk.
Blandet tog.	Både person- og godsførende.	
Blendet lys.	Baklys, lys gjennom en mer eller mindre innknepet lysåpning, se stjernelys. Jfr. Sr. § 39.	
Blindkobling. Blindmuffe.	Ved togs bremseløst. Ved togs varmeledning.	
Blinklys. Blokk. Blokkapparat. Blokkfelt.	Med skiver. Rl. s. 51. Ved blokklegg. do.	Talje.
Blokkhus. Blokkpost.	Del av blokk. Tr. § 22.	
Blokksignal. Blokkskive.	Sr. § 41.	Blokeringssignal. Blokkhjul.
Blokkstrekning. Blokktrykknapp.	Tr. § 22. Ved telegrafan.	Blokkstaste, blokkstastnøkkel.
Blåstmunnstykke. Blåstrør.		Blastpipe.
Boggi Boggibolster. Boggivogn.		Truck.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Bolt.	Forskjellig fra nagle og skrue.	
Boltehull.		Laskehull.
Bor.		
Boremaskin.	Rl. s. 25 og 82.	Bormaskin.
Boreredskap.	Rl. s. 25.	Borredskap.
Borhåndtak.		
Boring.		Minering.
Borklave.	Rl. s. 25	
Borkrone.	Skjærstykke. Rl. s. 83.	
Bormel.		Borstøv.
Bornakke.		
Bornøkkel.	Rl. s. 59.	
Borskjöt.		Borskjötning.
Borsmelle.	Rl. s. 25.	Borskralle.
Borspiss.		
Borstamme.		
Borstang.		
Borstål.	Ubearbeidet (handelsvare).	
Borvinde.	Rl. s. 61.	
Brandgrøft.	Beskyttelse mot ildsutbredelse.	
Brandsprøite.		Assuransesprøite, håndsprøite.
Brakkevogn.	Se klosshakke.	Losjivogn.
(Bredhakke).		
Bredt spor.	Til skille fra vårt smalspor, sporbredde 1,435 m. Betegnelsen «normalt» spor bør bare brukes i internasjonal korrespondanse til skille fra den større sporbredde i Rusland, Spania o. a. s.	
Bremse.		Brekke.
Bremseaksel.		
Bremseapparat.		Bremseinretning.
Bremsearm.		
Bremsebom.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbudelse.
Bremsebånd. Bremsecylinder. Bremsehenger. Bremsehåndhjul. Bremsehåndtak. Bremsekloss. Bremseklosstrykk. Bremskraft. Bremskran. Brems(er) (en).	Ved trykkluftbremse. Personen som betjener bremse.	Brekkhandel.
«Brems(er) av».	Signal fra lokomotiv. Jfr. Sr. § 61.	
«Brems(er) på».	Signal fra lokomotiv. Jfr. Sr. § 61.	
Brems(er)um.		Bremskupé, konduktørkupé, brekkrum.
Bremsesignal. Brems(es)ko.	Sr. § 61. Løs vognstopper som glir på skinnen.	Brekksignal. Stoppesko.
Bremseskruer. Bremsstell. Bremsesøile. Brems(t)rommel. Brems(e)ventil.	Ved trommelbremse. For luftbrems(er), fellesbetegnelse for førerbrems(e)ventil på lokomotiv (motorvogn) og konduktørbremseventil og nødbremseventil i vogn.	
Brems(e)vogn. Brenneapparat. Broovergang.	Rl. s. 87. Vei ført på bro over jernbanen. Omfatter det hele anlegg.	Stoppevogn, brekkvogn. Brenneapparat. Overgangsbro.
Broprotokoll.	Jfr. bestemmelser og forskrifter vedkommende broers beregning, utførelse og inspeksjon.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Brosignal. Brosignaltelegraf. Brosville.	Jfr. Sr. § 42. Firskåret, underlag for skinner.	Brotelegraf. Brotømmer, brobjelke.
Brovakt.	Vakten som omfatter hele betjeningen og anordningen til skille fra brovokter, som er den enkelte person.	
Brovokter.	Se brovakt.	
Bruddstasjon.	Ved telegrafan.	
Bryst.	Avsats ved tapp o. l.	Brysting. Brekkepunkt. Lavbrekk. Høibrekk.
Brytningspunkt. — « — nedre. — « — øvre.		
Buelampe.	Elektrisk. Rl. s. 3.	
Bueslag.	Ved sleidstyring.	Kulisse. Stenen. Brackett. Buffert, boffer. Forstilling.
Bueslagkloss.		
Bueslagknekt.		
Buffer.		
Bufferbjelke.	Ved lokomotiv.	
Bufferfjær.		
Bufferhode.	Ved smalt spor.	
Bufferhylse.	Omfatter stativ (fjærhus) med føring.	
Bufferplate.	Underlag for bufferfjær ved bredsporet materiell.	
Bufferskive.		Bufferplate, tallerken. Bufferstamme. Fotstativ.
Bufferstang.		
Bunnramme.		
Bunnring.	Ved lokomotivkjel.	
Bunnventil.		Stoppventil.
Buttspor.	Sporveksel bare i den ene ende.	Stikkspor, blindspor.
Bærefjær.		
Bærehjul.	Motsatt løpehjul ved 3-hjuls tralle.	
Bærehode.	Ved svingskive.	Svingtapp, bæretapp.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Bærekabel.	Ved elektrisk anlegg.	Bæretråd, ophengnings-
Bæreknekt.	F. eks på understilling til å bære vognkassen.	tråd. Konsol.
Bærelager.	Ved svingskive.	Konge, pivot.
Bæresøile.	do.	Midtstykke, akselstykke.
Bæreåk.	RI. s. 52.	
Båndkniv.		
C elle (elektrisk).	Se også akkumulatorcelle.	
Censor.		
Centerbolt.	Ved boggi, fjærbalanse, større hengsler o. l.	Kongebolt.
Centerpanne.	Ved boggi.	Pivot.
Centralstilt sporveksel.	Tr § 23 i motsetning til håndstilt og nærstilt sporveksel.	Centralisert sporveksel.
Centreringsfjær.	} F eks ved sidebevegelige boggi og akseler.	
Centreringsinnretning		
Centrifugalpumpe.	RI. s. 119.	
Centrifugalvifte.	RI. s. 160.	
Centrumsbor.	RI. s. 57.	
Certifikat.		
Cirkelsag.		
Cirkulære.		Rundskrivelse.
Compoundlokomotiv.		
Cylinder.		
Cylinderflens.		
Cylinderklædning.		
Cylinderkran.		
Cylinderlokk.		
D ampbremse.	Til skille fra trykkluft-bremse, vakuumbremse, håndbremse.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Dampdrift.	Til skille fra elektrisk drift, motordrift o. a.	
Dampfeieapparat. Dampfløite.	Ved damplokomotiv, se forøvrig lokomotivfløite.	Damppipe.
Damphatt. Dampkjelvogn.	På kjel. For opvarming av tog.	Dom. Finke, fyrvogn, kjel- og reservoirtvogn.
Damplokomotiv.	Til skille fra elektrisk lokomotiv, motorlokomotiv o. a.	
Dampopvarming.	Til skille fra luftopvarming, elektrisk opvarming o. a.	
Damprammer.	Rl. s. 125. Rambukk som arbeider med damptrykk direkte på loddet.	Damprambukk.
Dampspill. Decautillemateriell. Decautilletralle. Dekningssignal.	Rl. s. 137. Rl. s. 138. Stopp- eller varsomsignal som utsettes for å dekke arbeidssted eller svakt punkt på linjen.	Winch.
Dekningsvogn. Delestasjon.	Hvor forskjellige telefonlinjer kan brytes og forbindes innbyrdes. Forskjellig fra overdragsstasjon, se dette.	Beskyttelsesvogn.
Derrikkran.	Egen konstruksjon av svingkran. Rl. s. 105.	
(Diafragma)pumpe). Diamantbor. Differensialtalje. Disposisjonsrum.	Se belgpumpe. Rl. s. 82. Rl. s. 108.	Patenttalje. Administrasjonsværelse, ingeniørværelse, direksjonsværelse.
Dobbeltflenset. Dobbeltthakke. Dobbeltsett.	Trallehjul. Jordhakke. Rl. s. 15. Setthammer. Rl. s. 24.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Donkraft. Dragfjær.	Rl. s. 97. Rullende materiells drag- innretning.	Trekkfjær.
Dragfjærlås. Draginnretning. Dragkrok.	Rullende materiells drag- innretning.	Trek-krok, kobbelkrok.
Dragkrokkføring. Dragstang.	Rullende materiells drag- innretning.	Trekkestang.
Dragstangføring. Dragstangkile. Dragåk.	Hvor dragstangen ikke er gjennomgående.	Fjærbejelke.
Dreiebor. Dreieboremaskin. Drenering.	Rl. s. 82. Rl. s. 82. Lukkede grøfter som optar tilsig i hele sin lengde.	Dreiebormaskin. Dreinsgrøfter.
Drensgreft. Drensrør. Drill. Drivaksel. Drivanordning. Drivhjul. Drivhjulsats. Drivmaskin. Drivmotor.	Rl. s. 53 og 54.	Driftsaksel. Driftsanordning. Driftshjul. Driftsmaskin. Kjøremotor, hovedmotor.
Drivtapp. Drivvalse. Dynamittvarmer. Dyreleder. Dyrierist.	Rl. s. 8. Se vognleder. I linjen på siden av plan- overgang.	Driftsvalse. Kuledder. Cattlequard.
Dyretog. Dyrevogn.		Kreaturtog. Kreaturtransportvogn, kreaturvogn, kuvogn, kvegsvogn.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Dømling.	Trenagle i lafteverk, i tønner o l. Trenagle til forsterkning av sville. Jbl. fig. 186 og 187.	Dybel, foringsplugg.
Dørholder.	Fastholder åpen dør.	
Dørstopper.	Bare anslag.	Dørbuffer.
«Echo».	Sikkerhetssprengstoff. Rl. s. 162.	
Efterstillingsbue.	Ved bremsestell.	
Ekehjul.	Forskjellig fra skivehjul, se dette.	
Ejektor.	Arbeider ved sugning.	Luftsugeapparat.
Ekspansjon.	Bør såvidt mulig ikke brukes, men erstattes med utvidelse.	
Ekspansjonsbend.	Ved rørledning.	
Ekstrabetjening.	Midlertidig økning av arbeidsstyrken, forskjellig fra reservebetjening, reservemannskap, reservepersonale, se disse.	
Ekstramannskap.		
Ekstrapersonale.		
Ekstratog.	Til skille fra ordinært tog, se Tr. § 29.	
Ekstratogsignal.	Se Sr. § 64.	
Elektrisere.		Elektricere, elektrifisere.
Elektrisering.		Elektrifisering.
Element (elektrisk).	Primærelement, som selv utvikler elektrisk energi. Forskjellig fra celle, se dette.	
Endedør.	Ved vogn.	Gavldør.
Endefelt.	Ved stillverksanlegg.	
Endelem.	Ved åpen godsvogn.	Endestykke.
Endestasjon.		Sluttstasjon.
Energi.		Kraftmengde, kraft, strømmengde, strømkvantum.
Energiforsyning.		Kraftforsyning, strømforsyning.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Enkelthakke. Enkeltmannspakke.	Jordhakke. Rl. s. 15. Se hovedstyrets cirk. nr. 415.	Førstehjelpspakke.
Enkeltsett. Evolutfjær.	Rl. s. 24. Egen form for spiralfjær utført av flatstål.	Pigg, hugger.
Excenter. Excenterstang. Excentertapp. Exhaust.	Skal søkes undgått og erstattet med avløp.	«Eksos».
Fag. Fagdirektør. Faggren. Fall.	Se også tjenestegren. Se også tjenestegren.	Branche. Avdelingsdirektør. Branche. Lutning, helling, nedstigning.
Fallviser.	Se Røde bok, sikkerhetstjeneste, s. 19.	
Fangskål. Fangtrakt. Faresignal.	«Alarm, faresignal» fra lokomotiv, se Sr. § 61.	
Fart. Fastmerke.	Se også hastighet. Såvel for høide som for sidemål.	Tempo. Fikspunkt.
Feisel.	Enmannsfeisel, tomannsfeisel, «Postfeisel». Rl. s. 8.	
Felg.	Hjuldel, ikke å forveksle med hjulring.	
Feltesse.	Med belg eller vifte. Rl. s. 9.	
Fenghette. Ferdsel.	Rl. s. 162. Langs efter eller over spor.	Perle. Passasje, gang.
Fettoljelampe. Filklo. Filklo med trinse.	Rl. s. 4. Rl. s. 51. Til telegrafbygging. Rl. s. 51.	Fettoljeløkt.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Filtrere. Fisktog. Fjernbryter.	Rense ved gjennemsiling. Elektromagnetisk, elektro-pneumatisk, pneumatisk.	Relæbryter, Schütze, Hüpfen, reguleringsbryter.
Fjernledning.	Elektrisk.	Overføringsledning, høispenntledning.
Fjernpyrometer. Fjernstyring. Fjernetog.	Se pyrometer. Elektrisk eller mekanisk. Brukes bare som stasjonsopslag om persontog, såvel hurtigtog som almindelig tog til skille fra lokaltog. (Se for øvrig under togbetegnelser).	Multipleunit.
Fjærbalanse. Fjærblad. Fjærbolt.	Del av bladfjær. Ved ende av bladfjær med ombøiet blad.	
Fjærende drag. Fjærhenger.	Ved bærefjær ophengt under akselen. Ved bladfjær.	Elastisk drag.
Fjærklave. Fjærknekt. Fjærring. Fjærstol.	Til feste av fjærstropp. Skruesikring, Jbl. fig. 38. Forekommer ved bærefjær anbragt over akselen.	Fjærstropplager. Stopping.
Fjærstropp.	Såvel for trykk som for strekk.	Fjærlenk.
Fjærstål. Flaggermuslampe. Flaskedonkraft. Flathor. Flatsleid. Flens.	Rl. s. 4. Rl. s. 97. Rl. s. 26. Til skille fra rundsleid. Til forbindelse eller styring.	Flaggermusløkt. Flange, ribb.
Flyttegodtgjørelse.		Flytningsgodtgjørelse, reise-godtgjørelse.
Flyter. Flyterkran.	Ved vannbeholder.	Flottør. Flottørkran.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Fløite.	Ved lokomotiv- og motorvogn.	Pipe.
Forbikjøring.	Tr. § 113.	Forbifart, forbigang.
Forbikjøringsstasjon.		Forbigangsstasjon.
Forbindelsesstang.	I sporveksel festet til tunge.	Rod.
Fordelingsbeholder.	Til trykkluftanlegg. Rl. s. 96.	
Fordelingsregler.	I regnskap mellom de forskjellige baner, distrikter o. l.	Konteringsregler.
Forladning.	Ved minering.	Forpakning, pakning.
Forlampe.		Frontlampe.
Formasjonsplan.	Det tildannede plan under ballasten, Jbl. fig. 6 og 7.	Formasjon, planum.
Formidlingsstasjon.	For formidling av telegrammer mellom jernbane og rikstelegraf.	Overføringsstasjon.
Forriglet sporveksel.	Sporveksel, stengt på spesiell måte. Jfr, Tr. § 23.	
Forråd.	Fellesbeholdning for distriktet til skille fra materialkontor, se dette.	Lager.
Forsignal.	Sr. § 43.	Signalskive.
Forspannslokomotiv.	1 eller flere, alltid foran i tog, men forskjellig fra toglokomotiv, se dette.	Assistanselokomotiv.
Fortipper.	Rl. s. 138. (Fig. 266).	
Forvarmer.	F. eks. for fødevann.	
Forvitre.	Overgå til jord eller melaktig masse.	
Frakobling.		Avkobling.
Fraktgodsekspedisjon.		Godsekspedisjon, frakt- ekspedisjon.
Fremskutt brosignal.	Sr. § 42.	
Fribillett.		Fripass.
Fribrenner.	Rl. s. 4.	
Frifraktseddel.		Fripasseddel, frifrakt- bevis.
Fritid.	Se Tr. § 9.	Ferie, permisjon.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedrørte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Fullstendig. Fundament.	Utgjør ofte bare en del av underbygningen.	Total. Underbygning.
Fylling.	Ved dampmaskin (i pct. av stempelslaget).	
Fyrbøteraspirant.		Lokomotivfyrbøteraspirant.
Fyrdør. Fyrhvelv.	I fyrkassen.	Ildfast hvelv.
Fyrkasse (utvendig og innvendig).	Ved lokomotivkjel o. l.	
Fyrredskap.	På lokomotiv.	Ildverktøi, fyrverktøi.
Førerhus.	For rambukklodd, for krysshode, stempelstang, akselkasse m. v.	Kjøkken, sjappa, hytta. Geide.
Føring.	Rl. s. 121.	Geide, geidestokk.
Føringsstokk.	Ved sleid m. v.	Forinnstrømning.
Førinnstrømning.	Jfr. hst. cirk. nr. 415.	Samaritkasse, samaritkass.
Førstehjelp-kasse.	do.	
Førstehjelp-skap.	do.	
Førstehjelp-skrin.	Ved jernbaneskolen.	Hovedlærer.
Førstelærer.	Ved sleid m. v.	Forutstrømning.
Førutstrømning.		
G ang.		Korridor.
Galvanometer.	Apparat til påvisning av elektrisk strøm.	
Generator.	Brukes til fremstilling av vekselstrøm eller likestrøm.	Dynamo.
Generatorlys.	Betegnelse hvor den elektriske strøm enten helt eller delvis leveres fra generator.	Maskinbelysning, akselbelysning, dynamobelysning.
Gesims.	På bygninger, vogner o. a.	
«Gi akt».	Signal fra lokomotiv. Se Tr. § 61.	
Gi fri (fra tjeneste og arbeide).	Se også La slutte.	Demittere, dimitere.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Gjengetapp. Gjennemgangsvogn.	Rl. s. 72. Gjennemgang i vognen. Forskjellig fra gjennemgående vogn.	Snittapp.
Gjennemgående (f. eks. bremse).	Skal brukes hvor det kan erstatte kontinuerlig. Se også sammenhengende, navbrutt og vedvarende.	Kontinuerlig.
Gjennemgående vogn.	Fortsetter rutemessig til bestemmelsesstedet.	Gjennemgangsvogn
Gjennomkjøring.	Kjøre gjennom stasjonen uten å stoppe.	Gjennomkjørsel, forbi- gang, forbifart.
Gjennomkjørspor.	Sr. § 44 punkt 1.	Gjennemgangsspor, gjen- nemgående sidespor, sløife, rettlinjespor.
Gjenopta. Gjenoptatt prøve. Gjenstander. Gjerde. Gjødselvogn.	Ved prøver og eksamen.	Kontinuere. Kontinuasjonsprøve. Effekter. Skigard, hafell. Gjødselbrigg, pudrett- vogn.
Glidelager.	Jbl. fig. 23, og ellers til skille fra kule- og rulle- lager.	
Glidekløss. Glideskjøt.	F. eks. ved bogcier. Jbl. fig. 79.	Dillatasjonsskjøt.
Glødehettelampe.	Gass, petroleum eller ben- sin. Rl. s. 5.	Gasslampe, gassgløde- lyslampe, oljegass- lampe.
Glødelampe. Gnistfanger.	Elektrisk. Rl. s. 3. På damplokomotiv o. l.	Gnistfenger, gnistefan- ger, gnisteslukker.
Godkjennelse. Godsbanegård.	Større sporgruppe for gods- tog til skifting, lasting og avlasting.	Approbasjon.
Godshus.		Pakkhus, pakkbod, lager- hus.
Godstog. Godsvogn.		Lastetog. Lastevogn, lastvogn.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Godsvognnøkkel.	Bare til lukkede godsvogner.	Godsnøkkel.
Grav.	Forsenkning for traverspussegrav o. l.	Grop.
Gravemaskin.	Rl. s. 89.	
Grind.	Veistengsel.	Port.
Grindsag.	Rl. s. 56.	
Grindsignal.	Se Sr. § 57.	Portsignal.
Grindvakt.		Grindvokter, grindvokterske.
Grindvogn.		Hekkvogn.
Griper.	Del av en grave- eller muddermaskin. Rl. s. 92.	
Grube.	Forsenkning for sving-skive.	
Grunnhastighet.	Se Tr. § 33.	Normalhastighet.
Grunnstilling.	Skal brukes hvor det kan istedenfor normalstilling.	
Grusskuffe.	Rl. s. 17.	Cementskuffe, ballastskuffe.
Grøftevater.	Rl. s. 46.	Grøftemål.
Gummidynamitt.	Rl. s. 161.	Dynamitt.
Gå tilbake,	Se også Sendte tilbake og Vende tilbake.	Returnere.
H akebolt.	Til skinnbefestigelse. Jbl. fig. 48.	Skrudogg.
Hammermaskin.	Slagmaskin til fjellboring. Rl. s. 84.	
Halvkupé.	Med bare en sittebenk.	
Hastighet.	Se også <i>Fart</i> .	Tempo.
Hastighetsmåler.		Speedometer.
Hastighetssignal.	På linjen. Jfr. Sr. § 156.	
Heis.	Personheis (elevator), vareheis, det hele apparat.	Spill, winch.
Hekk.	I personvogn, til håndgods.	Lisk, bagasjenett, vognnett.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Hekklister.	Til beskyttelse av vegg og tak. Forskjellig fra hekkspresse.	
Hekknnett.	Del av hekk.	
Hekksprosse.	Del av hekk.	
Helkupé.	Med 2 sittebenker.	Dobbeltkupé.
Hengeisolator.	For elektrisk ledning.	
Hestepute.	Takpute i dyrevogn.	
Hevarm.	Ved hevarmbremse.	Handel, bremsestang, brekkstang.
Hevarmbremse.	Se Håndbremse.	
Hevert.	Rl. s. 94.	
Hjelp.	Bør i almindelighet brukes istedenfor assistanse.	Skværen.
Hjelpeblåst.		
Hjelpeblåstventil.		
Hjelpelokomotiv.	Bakerst i tog (se løselokomotiv og toglokomotiv).	Assistanselokomotiv, assistansemaskin, assisterende lokomotiv, assisterlokomotiv, hjelpemaskin.
Hjelperamme.	Ved damplokomotiv, til støtte for bueslagsknekt.	
Hjul.		
Hjuleke.	} Se også Felg. Deler av hjul.	} Spørkrans. Boss.
Hjulfelg.		
Hjulflens.		
Hjulnav.		
Hjulring.		
Hjulsats.		
Hjulsats.	Omslutter felgen.	Hjulkrans.
Hjulsats.	Aksel med sine to påsittende hjul.	Hjulgang.
Hjulskeive.	Del av hjul hvor ekene erstattes av hel skive, se også Skivehjul.	
Hjulslag.		Slag, hjuldulp.
Hjulstjerne.	Del av hjul, omfatter nav, eker og felg.	Hjulcenter.
Holdeplass.	Se Tr. § 20.	Holdsted.
Holk.		Hylse, smokk.
Holkskjefte.	Ved spader. Rl. s. 17.	Socket.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Hornbryter. Hovedlinje.	Elektrisk. Forskjellig fra sidelinje på en bane.	Hornluftbryter.
Hovedlinjesignal.	Ved utgreningsstasjon. Sr. § 47.	Semafor, signalmast.
Hovedsignal. Hovedspor.	Sr. § 38. Tr. § 16. Til skille fra sidespor på fri linje. Brukes ikke på stasjon, hvor alle spor har nummer.	
Huggøks. Hulkil. Hurtigtog.	Rl. s. 58. Profil. Forskjellig fra almindelig tog, se dette.	Blankøks. Hulkile, hulkjile. Gjennemgangstog.
Hvelvstikkrenne. Hvessemaskin. Hydraulisk donkraft. Hylle. Hylse (og splint).	Til minebor. Rl. s. 100. Til skille fra hekk. Skjøt av undersøkelsesbor o. l.	Kulvert.
Høitrykkskompres- sor.	Rl. s. 95.	
Høitrykksstempel (høire, venstre).	Ved compoundmaskiner.	
Håndbor.	Til forskjell fra maskin- bor. Rl. s. 11.	
Håndboremaskin. Håndbremse.	Rl. s. 86. Såvel hevarembremse som skrueremse.	Håndspindel.
Håndhammermaskin. Håndkjetting.	Til mineboring. Rl. s. 86. Ved taljer. Rl. s. 109.	Rattkjetting, trekkjetting. Håndløkt.
Håndlampe. Håndpumpe. Håndrambukk. Håndrammer.	Rl. s. 114. Rl. s. 121. Rl. s. 121.	
Håndrekke. Håndsignal.	Til skille fra fast signal. Jfr. Sr. § 22 m. fl.	Håndgelender.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Håndsignalmiddel. Håndstilt sporveksel.	Se Sr. § 3 og 4. Tr. § 23. Se også centralstilt og nærstilt sporveksel.	Håndbeveget sporveksel.
Håndsurring. Håndtak. Håndtere. Håndtralle.	Motsatt maskinsurring. Rl. s. 145.	Handel, hendel. Operere. Draisin, dressin, trekktralle.
Håndtrykkpumpe.	Rl. s. 114.	
Fyllingstrakt. Igangsetningsventil. Ildebrand. Ilgodsekspedisjon. Ilgodsvogn. Impregnering.	Rl. s. 78. Ved compoundlokomotiv. Vogn lastet med ilgods. Innsetning, ikke bare utvendig belegg.	Fyllingstrakt. Startventil. Ildsvåde. Ilekspedisjon. Pakkevogn. Preservering, operasjon, kok.
Impregneringsverk. Indikator.	Selvregistrerende trykkmåler for stempelmaskiner. Arbeider ved trykk.	Impregneringsanstalt.
Injektør. Injektordampventil. Injektoroverløpsventil. Injektorvannventil. Innberette. Inngjerding. Innkjørhovedsignal.	Se også Innmelde. Sr. § 45.	Overflomsventil, spillventil. Rapportere. Innhegning. Semaforsignal, hovedinnkjørsignal.
Innkjøring. Innkjørsignal. Innkjørsignalsted. Innkjørspor. Innmelde, melde.	Sr. § 45. Tr. § 95. Tr. § 93. Se også Innberette. Jfr. Tr. § 5 m. fl.	Innkjørsel. Innkjørselssignal. Innkjørsignalpost. Ankomstspor. Rapportere.
Innredning.	Av vogn, hus e. l. til skille fra innretning.	
Inntaksmunning.		Inntaksåpning.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Instruks. Ishakke. Ispil. Issvull.	Forskjellig fra reglement. Rl. s. 67. Rl. s. 67.	Instruksjon. Isbil. Kjøiving, svelling.
Jernbane. «Jernbanegraver».	Skjegraver med halvsving. Rl. s. 90.	Jernvei.
Jernbanelinjen. Jernfilt. Jordhakke.	Særlig hårdpresset filt. Enkelt eller dobbelt. Rl. s. 15.	Jernveien, banelinjen.
Jordkile. Jordlede. Jordledningsnøkkel.	Rl. s. 16. For elektrisk strøm. Til telegrafapparat.	Jorde, jordforbinde. Kommutatornøkkel, jordnøkkel.
Jordledningsstang. Justering.	Omfatter: 1) Ved linjen løfting, pakking og retning samt ballastpuss, se Jbl. 2) Eftersyn og rettelse av vekter, instrumenter o. l.	Jordingsstang.
Justeringsvogn.	Til justering av vognvekter, forskjellig fra profilvogn, se dette.	Justervogn.
Justerpel.	Jbl. fig. 80 m. fl.	Gruspel, linjepel.
K abel (stål, kobber, bronse). Kalkvogn. Kallesignal.	Alltid tyunnet av fler tråder eller fler kordeler. Sr. § 32, signal nr. 9, til skille fra «Alarm». Se dette.	Wire, seil. Kalkbrigg.
Kannebor. Kantjern. Kantmokker. Kappapparat.	Undersøkelsesbor. Rl. s. 65. Rl. s. 22.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Kappmaskin.	Rl. s. 30.	
Kappredskap.	Rl. s. 29.	
Kappsag.		
Kapptanning.	Rl. s. 55.	Kapptinning.
Kapsel.		
Karmlem.		
Karstasjon.	En egen form for vannstasjon (se denne), se Jbl.	Tankstasjon.
Kassedonkraft.	Rl. s. 98.	
Kassevogn (høy eller lav).	Åpen godsvogn.	
Kastehake.		Kasthake.
Kastekrok.	Ved vogndør o. l.	
Kikkran.	Se Kran.	
Kilblikk.	Rl. s. 20.	
Kilbor.	Rl. s. 20.	
Kile.		Blei.
Kilhakke.	Rl. s. 21.	
Kilometermerke.	Angir i hel km.-avstand fra banens utgangspunkt.	
Kilovoltampère (kWA).	1000 voltampère.	
Kilowatt (kW).	1000 watt.	
Kilowatttime (kWh.)	1000 wattimer.	
Kipprist.	Hengslet rist.	
Kippstake.		Kjepstake.
Kipptog.	Trafikktog, ikke å forveksle med arbeidstog. Tr. § 125.	
Kisvogn.		
Kjede.	Forskjellig fra kjetting.	
Kjedegraver.	Rl. s. 91.	«Paternosterverk».
Kjedeoverføring.		
Kjeft.	F. eks. ved griper, skruenøkkel, tang o. l.	Gap, åpning.
Kjegleaksel.		
Kjel.		Kjedel.
Kjelisolasjon.		
Kjelklødning.		
Kjelerør.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Kjelvognfyrrer. Kjerre. Kjettingskive. Kjeve. Kjeveknuser (sten- tygger). Kjøle- og varmevogn. Kjølevogn. Kjøreordre, skriftlig. Kjoreseddel.	2-hjulet redskap. Stenknusemaskin. Rl. s. 134. Se Skriftlig kjøreordre. Se Tr. § 49. Til skille fra skriftlig kjøreordre, se denne.	Finkefyrrer. Kjettinghjul. Kjøreordre.
Kjørsignal.	Sr. §§ 39, 40 og 41.	Kjørselssignal, klar- signal.
Kjøretid, tillatte minste.	Tr. § 45.	Kjøretid, minste tillatte.
«Kjør frem».	Skiftesignal. Sr. §§ 30 og 31.	Trekk frem.
«Kjør vekk».	Skriftesignal. Sr. § 32.	
Klappebro.	Svinger op og ned. For- skjellig fra svingbro, se denne.	
Klappsete.		
«Klar linje».	Håndsignal. Sr. § 28.	Klartsignal.
Klasedelt vogn.	Personvogn.	Kompositvogn.
Klave.		Klemme, klo.
Klo.		
Kloakk.	Ledning for urent vann.	Klohak.
Klomutter.	Til hakebolt. Jbl. fig. 48.	Hakemutter.
Klonøkkel.	Rl. s. 75.	
Klospett.	Rl. s. 31.	Doggspett.
Klosshakke.	Bredhakke og pigghakke. Rl. s. 22.	
Klossing.	Avstivning av skinne for sidetrykk. Jbl. fig. 86.	
Klubbe.	Rl. s. 67.	
Kløvtanning.	Rl. s. 55.	Klyvtinning.
Knallsignal.	Se Sr. § 35.	
Knipetang.	Rl. s. 54.	Hovtang.
Knivhjul.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Knusehode.	Rl. s. 133.	
Knutepate.	Ved broer o. l. konstruksjoner.	
Kobbelbolt.	Ved både bredt og smalt spor.	Koblingsbolt.
Kobbelhorn.	Ved smalt spor.	Kobbelkrok, koblingskrok.
Kobbelmutter.	Ved bredt spor, del av skruekobbel.	Koblingsmutter.
Kobbelskrue.	Ved bredt spor, del av skruekobbel.	Kobleskrue, koblingskrue.
Koblehjul.	Ved lokomotiv.	
Koblestang.		Sidestang.
Koblestangbolt.		
Koblestanglager.		
Kobletapp (store og små).	Ved lokomotivhjul.	
Koblingslange.	Varmeledning og bremseledning.	Kobbelslange, kobleslange.
Kobling.	Den samlede forbindelse.	Kupling.
Koblingsgjenge.		
Koksstubb.	Knust koks, ikke brent masse	
Koldtmeisel.	Rl. s. 29.	
«Kolumbiapumpe».	Rl. s. 116.	
Kompressjon.	Bør mest mulig undgås i bruk og erstattes med sammentrykning.	
Kompressor.	Rl. s. 95.	
Kondensasjon.	Damp eller gass går over til veske.	Pressluftpumpe.
Kondensator.		
Kondensvann.		
Kondensvannavleder.		
Kondensvannsamler.		
Konduktørpersonale.	Se også personale.	Kondenspotte.
Konduktørplattform.		do.
Konduktørpost.		
	Postvesenets forsendelser med tog uten egen tjenestemann, forskjellig fra tjenestepost, se denne.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Konstruksjonsprofil. Kontaktledning. Kontaktledningsanlegg. Kontaktskinne (til strømvtager). Kontakttråd.	Se Tr. § 158. Elektrisk. Det samlede ledningsanlegg over sporene ved en elektrisk drevet bane. Elektrisk.	Glidestykke, slepe- stykke. Kjøretråd, trolley- ledning.
Kontrollspormål. Kontrolltrykkmåler. Kontrollås ved sporveksel.	Rl. s. 45. Tr. § 159. Se Tr. § 90.	Kontrollskinnemål. Kontrollmanometer. Sikkerhetslås.
Kordel.	Tyvunnet av fler tråder. Danner en part av kabel eller tang.	
Kortbor.	Forskjellig fra langbor og ansetterbor. Rl s. 11.	
Kosteholder. Kostgodtgjørelse.	På lokomotiv og tralle. Jfr. loven om skyss- og kostgodtgjørelse.	Kostjern, kostklemme. Diet, reise- og godtgjørelse.
Krabbekran. Krafser. Kran.	Rl. s. 100. Rl. s. 10. Ordet alene betyr løfte- kran, i annen betydning skal tilføies nærmere betegnelse, f. eks. tappe- kran, ventilkran, kikkran, slusekran, se disse. Jfr. også Rl. s. 100.	Krabbe, spill, winch. Skraper.
Kranfot. Kranspill. Kranstamme.	Rl. s. 102.	Kranwinch.
Krumtapp.	Veivarm på begge sider av tappen.	Krank.
Kruttog. Krysshode. Krysshodelinjal.	Jfr. grafiske rutetabeller.	Leneal.
Krysshvesset. Kryssingsforandring.	Rl. s. 11. Tr. § 112.	Korshvesset. Kryssningsomlegning.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Kryssingstasjon. Krysspiss.	Tr. § 112. Ved skinnekryss. Jbl. fig. 104 m. fl.	Krysningsstasjon, Krossing, krossingspiss, kryss, kross, hjertestykke.
Krysstapp. Krysstapplager. Kryssveksel, hel eller halv.	Ved krysshode. Ved krysshode. Sr. § 49.	Dobbelt hel eller halv krysningsvike, engelsk spurveksel, «Engelsmann».
Kufanger.	Forskjellig fra skinnerydder og skinnerenser.	Cowcatcher.
Kulelager. Kuleventil. Kullkasse.	Rl. s. 118. På tender og på tanklokomotiv.	Kulltank.
Kullstubb.	Knust kull, ikke brent masse.	
Kulluke. Kulltrakt.	Ved damplokomotiv m. v. do.	
Kult. Kurve.	Forskjellig fra pukk.	Kultsten. Krumning.
Kurveforhold. Kurvemotstand.	Ved linjen. Se også Togmotstand.	Krumningsforhold.
Kurveviser. Kupéskilt.	Røde bok side 19 o. fl. «Røkere», «Røking forbudt» o. l.	
Kvernknuser. Køie. Køietrapp.	Stenknusemaskin, Rl. s. 133.	Rotasjonsknuser. Sovekøie. Kupétrapp.
L adekontakt.	Elektrisk.	Ladestøpsel, elektrisk ladekontakt.
Ladestokk. Lager. Lagerskål.	Maskindel.	Ladeten.
Lamellhjul. Lampe. Lampeholder.	Rl. s. 140.	Skivehjul, ringhjul. Lanterne, løkt. Løkteholder, lampefatning.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Lampestativ. Langbor.	Til signallampe og flagg. Forskjellig fra kortbor og ansetterbor. Rl. s. 11.	Lyktepel.
Langskore. Langspiker. Langstag. Lask.	Jbl. fig. 190 og 191. Forlenget skinnespiker.	Kloss. Langdogg.
Laskeskrue. La slutte. Lastemannskap. Lastemaskin. Lasteplass. Lasteprofil. Lasterampe.	Ved skinnegang, flat eller vinkellask. Jbl. fig. 32 og 33. Se også gi fri. Rl. s. 96. Se Tr. § 21. Tr., tilheng av ²¹ / ₃ 1926.	Skjøtskrue, skinneskrue. Demittere, dimittere. Lessemannskap. Lesseplass. Lessingsprofil. Lesserampe, godsrampe, lastekai. Lessespor.
Lastespor. Lavtrykkskompresor. Lavtrykkstempel (høire, venstre). Ledeskinne.	Rl. s. 95. Ved flertrins stempelmaskin. Jbl. fig. 104.	Tvangsskinne, checkskinne, checkrail, guardrail.
Ledestang.	I sporveksler mellom loddstang og forbindelsesstang.	Drivstang.
Ledevalse. Ledig vogn. Ledningsskive. Ledningsskjøt. Lekte. Lektelhammer.	Forskjellig fra tomvogn. Firskåren. Forskjellig fra snekkerhammer. Rl. s. 54.	Lederull, ledetrommel. Disponibel vogn. Lineskive. Ledningsskjøtning. Raje, stikk.
Lekter.	Fartøi, spissbygget med eller uten egen drivmaskin.	Spisspram.
Lempespade.	Rl. s. 16.	Bredspade, rundspade.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Lengdespiker.	Forskjellig fra årstallspiker og navnespiker.	Kontrollspiker.
Liggeplass.	Forskjellig fra sitteplass.	
Likeretter.	Omsetter elektrisk vekselstrøm til likerettet strøm.	Gleichrichter.
Likvogn.		Liktransportvogn.
Line.	Flertrådet, samlet diam. t. o. m. 5 mm. = omkr. $\frac{5}{8}$ " eng. Til skille fra tau, se dette.	
Linjeavdeling.		Avdeling, formannsavdeling, baneformannsavdeling.
Linjebillett.	Adgangstegn til jernbanelinjen.	Gangbillett.
Linjebrudd.	Forskjellig fra skinnebrudd. Tr. § 72.	Sporbrudd, se dette.
Linjegrøft.	Inngår i planeringsprofilen. Jbl. fig. 13,	Ballastgrøft.
Linjepel.	Målepel.	Kjedepel.
Linjepersonale.	Omfatter såvel avdelingenes faste tjenestemenn som midlertidig personale, brovakt, tunnelvakt, grindvakt o. l.	Banepersonale.
Linjeskråning.	Banelegemets sideskråning, til adskillelse fra veiskråning o. l.	Dosering, trassering.
Linjestikk.	Retningsstikk.	
Linjerekning.	Linjestykke mellom to nabostasjoner angitt ved km. Jfr. Tr. § 15.	
Linjetang.	Til telegrafbygning. Rl. s. 19.	Trådtang.
Linjetjenestemann.	Fast ansatt.	Linjefunksjonær, banefunksjonær.
Linjevisitasjon. List.	Se Tr. § 15. Konstruksjonsdel.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, de- finisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og be- tegnelser som ikke skal brukes istedenfor den ved- tatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Litra.	Skal hvor mulig erstattes med bokstavmerke e. l.	
Lødebolt.	Rl. s. 49.	
Løddelampe.	Rl. s. 50.	
Løddetinn.		
Løddrett.		Vertikal.
Løddstol.	Jbl. fig. 120 og 121.	Vekselboks, pointskanne,
Lokaltog.	Forskjellig fra fjerntog. Se dette. (Se forøvrig under Togbetegnelser). Tr. § 26.	kanne, boks.
Lokomotiv.		Maskin.
Lokomotivboggi.		Maskinbogie.
Lokomotivfløite.		Lokomotivpipe.
Lokomotivfører.		Maskinfører.
Lokomotivfyrbøter.	Tittel til forskjjel fra andre fyrbøtere.	Fyrbøter.
Lokomotivhjul m. v.		Maskinhjul m. v.
Lokomotivkjel.		Maskinkjel.
Lokomotivpersonale.	Se også personale.	
Lokomotivplog.	Rl. s. 127.	Frontplog, maskinplog.
Lokomotivrapport.		Kjøreseddel, se denne.
Lokomotivstall.		Lokomotivremise.
Lubrikator.	Smøreapparat, hvor smøre- midlet står under damp- trykk.	
Luftbeholder.		Luftreservoir.
Luftbremse.	Både trykkluft- og va- kuumbremse.	Automatisk brems.
Luft- og sikkerhets- ventil.	For dampcylinder.	
Luftpumpe.	Såvel for suging som for trykk.	
Luftsandstroing.	Forskjellig fra håndsand- stroing.	
Luftventil.	For dampcylinder.	
Lukkegrøft.	For videreføring av opsam- let vann f. eks. fra drens- grøfter o. l. Virker ikke sugende langs sitt løp.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Lukket godsvogn.	Omfatter så vel G-vogn som alle andre former av lukket godsvogn.	
Lunte.		
Luntetang.	Rl. s. 10.	
Luxlampe.	Rl. s. 6.	
Lyddemper.	F. eks. ved vakuumpumper, ejektorer m. v.	Lydpotte, exhaustpotte, eksospotte.
«Lynit».	Sikkerhetssprengstoff. Rl. s. 162.	
Lyspære.	Elektrisk.	Lampepære.
Løfteegg.	Til undersøkelsesbor. Rl. s. 63.	
Løftehøide.	Ved pumper = sugehøide + trykkhøide.	
Løfteredskap.	Rl. s. 97.	
Løftespett.	Rl. s. 32.	Langspett.
Løftholder (3dje mann).	Rl. s. 33.	
Lønnsregulativ.		Lønningsregulativ, regulativet.
Lønnsvilkår.		Lønningsvilkår, lønnsforhold, lønningsbetingelser.
Løpeflate.	På hjulbanen.	
Løpehjul.	Ved lokomotiv og motorvogn, uten drivforbindelse, ved 3-hjuls tralle til skille fra bærehjul.	
Løpekran.		Travellingskran.
«Løper».	Tau i talje.	Line.
Løperull.	Ved skyvedør.	
Løpeskinne.	Do.	
Løpeskive.		Rull.
Løpestativ.		
Løslokomotiv.	Lediggående lokomotiv (se Hjelpelokomotiv og toglokomotiv).	Løsmaskin, kipplokomotiv, assistanselokomotiv, assisterende maskin.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Låsestang.		Avlåsningssstang, veksel-
Låsetabell.		avlåsningssstang.
Låseveiv.		Avlåsningstabell, lås-
Låsfall.	Del av lås.	ningstabell.
Låsrigel.	Do.	Låsningssveiv.
Låsskilt.	Ved dører o. l. til støtte for håndtak og/eller nøkkel.	
M almbrett.	Rl. s. 10.	
Malme.	Til skille fra yten i tresamme og ved.	Ale.
Malmvogn.		
Mansjett.	Pakning for stempelstang, ved vakuumbremsecylindere.	Manchet.
Maskinbør.		
Maskinholder.	Fot til feste av maskinen.	
Maskinredskap.	Motsatt håndredskap.	
Massentskifting.	Til motarbeidelse av tele.	Drenering.
Mast (tre, jern, betong).	Sammenbygget, forskjellig fra stolpe.	
Mateledning.	Såvel for elektrisk strøm som for vann, damp o. a.	Fødeledning, spiseledning, tilførselsledning.
Matepumpe.		Fødepumpe.
Materialer.	Rådeler eller de enkelte deler til en bruksgjenstand.	
Materialkontor.	Ved distriktene, til skille fra forråd, se dette.	
Materiell.	De til bruk ferdige gjenstander.	
Materør (utvendig og innvendig).		Føderør.
Mateventil.		Fødeventil.
Medbringer.	F. eks. ved Walschaerts	
Medbringerstang.	sleidstyring. Do.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Medliggende sporveksel. Meisel (bred eller spiss. Meiselhammer. Melkvogn. Mellemdør. Mellempate.	Kjøreretning fra krysset utover tungene. Rl. s. 23. Rl. s. 23. I vogn. Underlagsplate for skinne, forskjellig fra skjøtplate.	Medgående sporveksel. Melkevogn.
Mellemptrykks kompressor. Membran.	Rl. s. 95. Skal hvor mulig erstattes med hinne, mellomvegg o. l.	Ring. Provisorisk. Konstitusjon. Suspensjon.
(Membranpumpe). Merkelappholder. Metallkause. Middelmerke. Midlertidig. do. antagelse. do fjernelse.	Se Belgpumpe. På godsvogn. I presenning. Ved spor. Tr. § 52.	Ring. Provisorisk. Konstitusjon. Suspensjon.
Midtgangsvogn.	Forskjellig fra sidegangsvogn.	
Minebor. Minerkrutt. Minske.	Rl. s. 10. Bør mest mulig brukes istedenfor redusere. Se også nedsette.	Minekrutt.
Minste (kurve). Minste tverrsnitt.	For jernbane, se tillegg til Tr.	Minimums, minimal.
Morsenøkkel.	Sendeapparat ved Morse-telegraf, forskjellig fra signálnøkkel, se dette.	
Morsetelegraf.		Bokstavtelegraf.
Motliggende sporveksel.	Kjøreretning fra tungespiss mot kryss.	Motgående sporveksel
Motorspill.		Motorwinch.
Motortralle.	Rl. s. 149.	Motordressin.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Motorvogn.	Både personvogn og godsvogn. Forskjellig fra motortralle. Tr. § 28.	Skinnebil, inspeksjonsbil.
Motstandsbremsing. Motvekt. Mudderapparat. Mudring. Muffeskjot. Mulde.	Ved elektrisk drift. Rl. s. 93. Gravning under vann. Skjotning av rør. Bestrø med jord, sand e. l. særlig for å påskynde smelting av is og sne.	Elektrisk bremsning. Balansevekt, kontravekt. Hylseskjot. Molle.
Murhammer. Mutter. Målebånd.	Rl. s. 23. Både av stål og tòi. Rl. s. 66.	Møtrik, metrøk, mor.
N agle.	Alltid uten gjenger og til ikke løsbar forbindelse.	
Nagleskrue. Napp. Nav.	Skrue med overklignet hode. Ved skiftning. Ved hjul, stempel o. l., se også Hjulnav.	Napning.
Naver. Navfeste. Navnespiker.	Rl. s. 53. Forskjellig fra årstallspiker og lengdespiker. Angir impregneringsverket e. l.	Navsete.
Nebbtang. Nedsette.	Rl. s. 55. Bør mest mulig brukes istedetfor redusere. Se også Minske.	Trådtang.
Nedslagslem. Nippel. Normal.	På godsvogn. Til rørforbindelse. Bør i størst mulig utstrekning erstattes med annet betegnende ord f. eks. tegning, forskrift, grunnform, grunnlag, almindelig m. v.	Fall-lem.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Nyttebremsning.	Ved elektrisk drift.	Regenerering, rekuperasjon.
Nyttelengde.	Av spor, Jbl. fig. 129 og 130.	Effektiv lengde, nyttbar lengde.
Nærstilt sporveksel.	Forskjellig fra centralstilt sporveksel.	Centralisert sporveksel.
Nødbremse. Nødbremsehåndtak. Nødbremsekran. Nødbremseskilt. Nødbremseventil. Nøkkel. Nøkkelholk. Nøkkelmaskin.	Rl. s. 42.	Alarmbremse. Hjelpeventil, kupékran. Kupéskilt. Hjelpeventil. Nøkle.
Ohm.	Enhet for elektrisk motstand.	
Oljebryter.	Elektrisk.	Oljeschalter, hovedbryter.
Oljekanne.	Til beholdning, forskjellig fra smørekanne, se denne.	
Oljepumpe.	Forskjellig fra smørepumpe, se denne.	
Oljesprøite. Omløpsventil. Omstyring.	Håndredskap.	Reversering, revansering.
Omstyringsaksel. Omstyringsskrue. Omstyringsstang. Omstyringsstativ. Opkjørplanke. Opringningssignal.	Jbl. fig. 167.	Opkjørselsplanke. Telefonopringningssignal. Disiplinærforhold. Disiplinærstraff.
Ordensforhold. Ordensstraff. Ordinært tog.	Til skille fra ekstratog, se Tr. § 29.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Ordnet stenfylling. Orienteringssignal. Overdragsapparat.	Sr. § 54. Ved overdragsstasjon for telegraf, jfr. Telegrafinstruksen.	Jeté. Dagsignal.
Overdragsstasjon.	Hvor to eller flere telegraflinjer kan forbindes innbyrdes.	Overføringsstasjon, forbindelsesstasjon.
Overgangsbelg. Overgangsbro.	Ved gjennomgangsvogner. Selve brokonstruksjonen for vei over jernbanen.	Harmonikabelg. Broovergang.
Overgangslem.	Ved rullende materiell og planovergang.	
Overgangsgrind.	Ved rullende materiell og ved planovergang.	
Overgangskjetting. Overgangskurve.	Ved rullende materiell. Utformning av overgangen mellom rettlinje og kurve, eller mellom slakk og skarpere kurve. Jbl. fig. 69.	
Overgangslask. Overgangsmuffe Overgangsstasjon. Overheter.	Jbl. fig. 184. For persontrafikk.	Overskiftingslask. Overskiftningsmuffe.
Overheterelement.	Overhetererrør med støtteklemmer og festeflens.	
Overheterkasse. Overheterlokomotiv. Overhetererrør. Overhøidekloss. Overkonduktør.	Del av overheterelement. Rl. s. 34. Almindelig tittel, forskjellig fra togfører, se denne.	Overheterdampfordeler. Kurvekloss.
Overløpsventil. Overstell (ved arbeidstralle).	Ved injektor. Omfatter kassen eller vagen med bukker og tilbehør.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
P akkelabb.	Rl. s. 111.	Pakklabb.
Pakkemaskin.	Rl. s. 111.	
Pakker.		
Pakkhakke.	Rl. s. 35.	
Pakkspade.	Rl. s. 17.	
Pakkspett.	Rl. s. 13.	
Pakning.		
Pakningsboks.		Pakkboks.
Pakningsfjær.	} Ved metallisk pakning.	
Pakningshylse.		Gland.
Pakningslokk.		
Pakningsring.		
Pal.		
Palarm.		
Palhjul.		Palmekanisme.
Palinnretning.		
«Palmutter».	Navn på en bestemt muttersikring.	
Palnøkkel.	Rl. s. 41.	
«Passer».	Signal fra stasjonsplattform. Sr. § 27.	Forbifartssignal, forbikgangssignal.
Pendelgrind.	Til undervannskappsag. Rl. s. 57.	
Pendelsag.	Do.	
Pendelstang.	Ved sleidstyring.	
Personale.	Uttrykk for den samlede gruppe eller etat til skille fra «betjening», hvormed forstås de for tilfellet tjenstgjørende personer.	Betjening.
Persontog.		Passasjertog.
Persontralle.	Omfatter håndtralle, sparke- tralle, sykkeltralle og motortralle til personbe- fordring.	Dressin.
Personvogn.		Passasjervogn.
Personvognnøkkel.		Konduktørnøkkel.
Petroleumslampe.		Parafinløkt.
Pigghakke.	Se Klosshakke. Rl. s. 22.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Pipenøkkel. Plakattavle. Plan. Planeringsmasse.	Rl. s. 41. Ved høideangivelse. Såvel fyllings- som skjæringsmasse.	Toppnøkkel. Niveau.
Plankedekke. Planovergang. Planovergangslem. Plassnummerskilt.	Jbl. fig. 167. Over sitte- eller liggeplass i personvogn.	Plankedekk. Niveauovergang. Overgangslem.
Plassnummertavle.	Til å vise optatte og ledige plasser.	
Platecylinder. Plateramme.	F. eks. til lokomotiv, forskjellig fra stangramme, se dette.	
Plattform. Plattformbillett. Plattformplate. Plattformtrapp.	Ved lokomotiv. Flyttbar for inn- og utstigning av vogn.	Perrong. Perrongbillett. Fotplate. Adkomsttrapp, på- og avstigningstrapp.
Plattformvogn.	Åpen godsvogn med eller uten jernlemmer.	
Plogfjel. Plogskjær. Porøs.	Full av smååpninger i alle retninger.	
Postavdeling. Postering. Postførende tog. Postrum. Postvogn. Pram.	I vogn. Ved regnskaper.	Kontering. Posttog. Postkupé.
Presenning. Presenningskause.	Tverrbygget i begge ender og uten egen drivmaskin. I presenningen, se Metallkause.	Lekter.
Presenningsring. Prikkhammer.	På vogn. Rl. s. 23.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Privet.	Kan betegnes med bokstaverne W. C.	Klosett.
Privetlokk.		Klosettlokk.
Privetsete.		
Privettrakt.		
Profilvogn.	Forskjellig fra justeringsvogn, se denne.	Justervogn.
Prøvekran.	Ved kjeler og beholdere.	
Pukk.	Forskjellig fra kult.	
Pukkhammer.	Rl. s. 11.	
Pukkslegge.	Rl. s. 12.	
Pumpe.		
Pumpearm.		
Pumpedonkraft, («Jack»).	Rl. s. 99.	
Pumpehus.		Pumpestokk.
Pumpestang.		
Pumpestativ.		
Pyrometer.	Måler for høi temperatur.	
Påkjøringssko.	Til å bringe avsporet vogn eller lokomotiv tilbake på sporet.	Opkjøringssko.
Påskrift.		Inskripsjon.
R ambukk.	Rl. s. 121.	
Ramlodd.	Til rambukk.	
Rammeavstivning.		Rammeforstivning.
Rammestag.		
Rammeverk.		Ramverk.
Rammevinkel.		
«Ransome»-blander.	Egen konstruksjon av betong-blandemaskin. Rl. s. 77.	
Rappdrill.	Forskjellig fra almindelig drill. Rl. s. 54.	
Redskapsvogn.		Verktøivogn.
Redusere.	Se Minske, nedsette.	
Reglement.	Forskjellig fra instruks.	
Regulator.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Regulatorhåndtak. Reguleringshåndtak. Reguleringsspjeld. Reisegods. ReiseGodsrum. ReiseGodsvogn. Reisende. Reisverk.	Stående veggfyll av planker eller grovere dimensjoner.	Bagasje. Bagasjerum. Bagasjevogn. Passasjer.
Rekkverk. Renn. Reserve-betjening, -mannskap, -personale.	Ved skifting. Til nødvendig ombytte i arbeidet. Forskjellig fra ekstrabetjening, ekstramannskap, ekstrapersonale, se disse.	Gelender. Spark.
Rettespett. Rettholt. Rettskive. Rettvinkel. Revisjon.	Rl. s. 13. Forskjellig fra rettskive. Rl. s. 35.	Lodrett, i vinkel.
Revisjonsmerke. Revisjonsplate. Ribb. Rigellås.	På vogn. På kjel. Forsterkende. F. eks. ved vogner til skille fra smekklås.	Flens, flange.
Ringesveiv. Rist.	Ved telefon. Bør i almindelighet ikke brukes alene, men tilføies betegnelse, f. eks. fyrrist, gulvrisk o. s. v.	Induktorsveiv.
Ristbærer. Ristluke. Riststav. (Rotasjonsknuser). Roterende plog. Rotterumpe.	Se Kvernknuser. Rl. s. 129. Sag. Rl. s. 56.	Roterende. Svanssag.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Rotøks. Ruggeaksel. Rullegardin. Rullelager. Rullering.	Rl. s. 16. Rl. s. 140. Pakning i vakuumbremse- cylinder.	Flåhakke, tverrhakke. Rockeraksel. Smekkgardin. Valselager.
Rum. Rundkjel.	Den runde del av lokomo- tivkjelen.	Lokale, værelse.
Rundsleid. «Rundsvinger».	Forskjellig fra flatsleid. Skjegraver med hel sving. Rl. s. 90.	
Rutebok.	Rutebok for jernbanens tje- nestemenn.	Tjenestetimetabell, time- tabell.
Rutegående. Røkoptak.	Røkkanal ved vogn med Schweizerapparat.	Rutemessig.
Røkrør, store, små. Røkskap. Røkskapdør. Røkskapdørbom. Rørbend.	Ved dampkjel. Do. Forskjellig fra albue, se denne.	Røkskapsdørter.
Rørdeler. Rørfeieapparat. Rørfesteboile. Rørbobling.	Til feining av kjelrør o. l. Lett løsbar, forskjellig fra almindelig muffeskjøl.	Fittings. Rørbøile.
Rørplugg. Rørsnitt. Rørstuss.	Med eller uten gjenger. Rl. s. 68. Kort rørstykke med gjenge bare i den ene ende.	
S aksefjær. Sammenhengende.	Se også Vedvarende, uav- brutt og gjennomgående.	Kontinuerlig.
Sammenstøt. Sammentrykning. Sandkasse.	Se Kompressjon.	Kollisjon.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Sandrør. Sandspjeld. Sandvarmer. Schweizerapparat. Sekkepumpe. Selvvirkende.	Til vognopvarmning. Rl. s. 117. Skal brukes hvor det med full dekning kan erstatte automatisk.	Sandventil.
Semafor. Semaforvinge. Sende tilbake.	Hovedsignal, jfr. Sr. § 38. Sr. § 38. Se også Gå tilbake, vende tilbake.	Vingesignal. Signalmastvinge. Returnere, remittere.
Sette ned. Setthammer. Sidegangsvogn.	Se Nedsette og minske. Rl. s. 24. Forskjellig fra midtgangsvogn.	
Sidelem.	Ved planovergang og åpen godsvogn.	
Sidelinje.	Forskjellig fra hovedlinje på en bane.	
Sidespor.	Såvel gjennemgående sidespor, som buttspor.	Sloifespor, stikkspor.
Sidetipper.	Arbeidstralle. Rl. s. 138, fig. 265.	
Signal.	Jfr. Sr. § 1.	
Signalapparat.	Fast, se Sr. § 18.	
Signalere.		Signalisere.
Signalflagg.	Sr. § 22.	Håndsignalflagg.
Signalgiver.		Signalmann.
Signalthorn.	Håndsignalmiddel. Sr. § 22.	
Signalklokke.	Rl. s. 69.	Signalløkt.
Signallampe.	Mer omfattende enn signalledskap. Sr. § 3.	
Signalmiddel.	Sendeapparat ved signaltelegraf. Forskjellig fra morsenøkkel, se denne.	
Signalnøkkel.	Håndsignalredskap. Sr. § 22.	Signalfloite.
Signalpipe.	Tr. § 64.	
Signalpost.		

Vedtatt betegnelse,	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Signalredskap. Signalsted.	Løst til håndbruk, se Sr. § 22. Det sted hvor signalet vises. Sr. § 16.	Signaliseringsredskap.
Signalstopp. Signaltelegraf.	Omfatter det hele anlegg til signalering innbefattet klokke, nøkler og batteri.	Signalstans, signalophold. Togmeldingsklokke, togmeldingsapparat.
Sikkerhetsbøile. Sikkerhetskåndtak. Sikkerhetskobling. Sikkerhetslås.	I dør eller i samlelås for nøkler til kontrollås o. a. Ved kjel. «Echo», «Lynit», «Sikrit».	Yalelås. Smelteplugg.
Sikkerhetsplugg. Sikkerhetssprengstoff.	Sikkerhetssprengstoff. Rl. s. 35.	Kontramutter, checkmutter. Siktekløss. Dørslag.
Sikkerhetsventil. Sikringsmutter.	Forskjellig fra liggeplass. Til skille fra sovevogn. Forskjellig fra tangmeisel. Rl. s. 29.	Krappe kurve, sterk eller stram kurve. Skarvøks, tverrøks. Rangere. Rangeringsmanøver.
«Sikrit». Siktelapp. Sil.	Motsatt slakk kurve. Rl. s. 70.	Rangeringssignal, rangersignal. Rangering.
Sitteplass. Sittevogn. Skiftmeisel.	Rl. s. 40. Sr. § 48.	Trenner, avskiller, adskiller, knivbryter, skinnbryter.
Skarp kurve. Skarvøks. Skifte.	Skiftesignal. Sr. § 48. Do.	
Skiftebevegelse. Skiftenøkkel. Skiftesignal.	Elektrisk.	
Skifting. «Skifting forbudt». «Skifting tillatt».		
Skillebryter. Skiltholder.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Skinne. Skinnebor. Skinnebrudd.	Rl. s. 25. Forskjellig fra linjebrudd o. a.	Sjene, rails.
Skinnefot. Skinnegang.	Begge skinnestrenger med sviller.	Skinnestreng.
Skinnegangshammer. Skinnehode.	Rl. s. 36.	Dogghammer.
Skinneklemme.	Til å motarbeide skinnevandring. Jbl. fig. 92 m. fl.	Stoppklemme, krypekloss.
Skinnekrok. Skinnekryss.	Rl. s. 38. Henholdsvis midtkryss eller sidekryss. Se f. eks. Jbl. fig. 125 og 126.	Krossing, krøss, hjertestykke.
Skinnelask.	Lask tildannet av et skinnestykke.	
Skinnelast.	Kan efter skinnelengden kreve en, to eller flere vogner.	Skinnekobbel.
Skinneliv. Skinnepresse. Skinnerenser.	Rl. s. 38. Forskjellig fra sporrenser. Rl. s. 152.	Skinnesteg.
Skinnering.	Oplager for løpehjulene ved svingskives ender.	Sporkrans, løpering.
Skinnerydder. Skinneskjøt.	På lokomotiv og motorvogn. Svevende eller fast.	Skinnestøt.
Skinnespiker.	Jbl. fig. 47.	Dogg.
Skinnestreng.	Den ene løpende skinne.	Skinneklype, skinneklo.
Skinnetang.	Rl. s. 36.	Skinneoverkant.
Skinnetopp.	Rl. s. 70.	Skinnerykker.
Skinnetrekker.	For tau eller kjetting.	Hjul.
Skive.	Hjul hvor ekene er erstattet av hel skive.	
Skivehjul.		
Skjeftehull.	Forskjellig fra skjeftetange.	Skaftehull.
Skjefteskinne.	Rl. s. 89.	
Skjegraver.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Skjær. Skjæregg. Skjærvinge. Skjøt. Skjøtlask. Skjøtplate.	F. eks. på plog. Ved «Kannebor». Rl. s. 65. Flat eller vinkellask. Forskjellig fra melleplate og midtplate. Jbl. fig. 59. Jbl. fig. 189 m. fl.	(Støt ved skinnegang).
Skore. Skorsten. Skovel. Skovelhjul. Skovelplate. Skriftlig kjøreordre,	Forskjellig fra øse. Sr. § 39, signal 11, punkt 3. Til skille fra kjøreseddell, se denne.	Skole, kloss. Pipe, røkpibe.
Skruebolt.	Gjenget bolt med hode og mutter. Forskjellig fra nagleskrue, se denne.	Skrunagle.
Skruebor. Skruebremse. Skruedonkraft. Skrueklemme. Skruekobbel. Skrueløfter.	Undersøkelsesbor. Rl. s. 64. Se håndbremse. Rl. s. 97.	Håndskrubremse.
Skruenøkkel. Skruenøkkelmaskin. Skruepresse. Skruesko. Skruesnitt. Skruespindel.	Rl. s. 40. Rl. s. 42. Skinnepresse. Rl. s. 38. Rl. s. 33. Rl. s. 71.	Armkobling.
Skruetalje. Skrueventil. Skruevifte.	Rl. s. 108. Rl. s. 161.	
Skråning. Skråningsvater. Skulpbor. Skulpjern. Skulpnaver.	Rl. s. 47. Undersøkelsesbor. Rl. s. 64. Rl. s. 56. Rl. s. 53.	Dosering, trassering. Skråningsmal. Huljern.
Skyvestang.	Ved Walschaerts sleidstyring.	Radialstang.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tiltelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Slagbor. Slagbord. Slagg. Slaglengde.	Rl. s. 59. Til å slå op eller ned. Utbrent masse. F. eks. ved stempelmaskiner o. l.	Klappbord. Kullstubb. Stempelslag.
Slagstempel. Slagstykke. Slakk kurve.	Rl. s. 85. Motsatt skarp kurve.	Mellehammer, slagbolt. Vid, åpen eller stor kurve.
Slangekobling. Slede. Slededonkraft. Slederamme. Slegge Sleid. Sleidfjæs. Sleidforing. Sleidskap. Sleidstang. Slette.	Rl. s. 98. Rl. s. 12. Glideflaten for sleiden.	Slide, sleide.
Slire.	Kløvning eller spalte i fjell og sten. Forskjellig fra skride og gli.	Sleppe. Slure, spille.
Slitegulv.	Kan legges med langstav som almindelig gulv eller med kortstav som parkettgulv.	
Slitelem. Sluttsignal. Smalt spor. Smekklås. «Smith»-blander.	F. eks. til arbeidstralle På tog. Se Sr. § 62. Sporbredde 1,067 m. Selvlukkende. Egen konstruksjon av betong-blandemaskin. Rl. s. 79.	Varelem. Baksignal.
Smyg.	Stillbar vinkel til stenhugningsarbeide. Rl. s. 24.	
Smørekanne. Smørekopp. Smørekran. Smørepresse.	Håndredskap.	Oljekopp.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Smørepumpe. Smørepute Smøreputeholder. Smørerør. Småskore.	Jbl. fig. 189.	Oljepute. Smøreskål. Bordskole, flising, lusing.
Snekke (maskindel). Snekkehjul. Snekkehjulstalje (skruetalje). Snekkerhammer.	Skrue og hjul sammen. Del av snekke. Rl. s. 109.	Patenttalje.
Snekkeskrue. Sneplog.	Forskjellig fra lektehammer. Rl. s. 54. Del av snekke.	Plog.
Sneplogbeslag. Sneplogholder.	På pløgen. På lokomotiv, motorvogn o. l. til skille fra sneplogbeslag, se dette.	
Sneskraper.	Forskjellig fra sporrensers. Rl. s. 131.	
Sneskuffe. Snittbakke.	Rl. s. 17. Til rørsnitt og skruesnitt. Rl. s. 68.	Roku. Gjengebakke.
Solslyng.	Jbl. fig. 178.	Solsleng.
Sondebor.	Undersøkelsesbor. Rl. s. 63.	
Sortertrommel.	Rl. s. 135.	Sortercylinder.
Sovevogn.	Til skille fra sittevogn.	
Spade.	Rl. s. 17.	Spae.
Sparesten.	I betong.	Procentsten.
Sparketralle.	Rl. s. 143.	
Spenningsmåler (voltmeter).	Elektrisk.	
Spenningsregulator.		Trinkobler.
Spennseile.	Til maskinfeste. Rl. s. 83.	
Spesialvogn.	Godsvogn til forsendelse av spesielle varer eller særlig store eller tunge gjenstander.	
Spett.		Jernstaur.
Spikerbor.		Vrikkbor.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Spikerklo. Spikring. Spiralbor.	Ved skinnegang. Forskjellig fra naver. Rl. s. 53.	Spikerklype, doggklype. Dogging.
Spiralfjær. Spisevogn. Spisshakke. Splint. Spoleapparat. Spolepinne. Sporbredde. Sporbrudd. «Sporet fritt». «Sporet sperret». Sporkryss.	Jordhakke, se. Rl. s. 15. Til surretråd. Rl. s. 75. Til surretråd. Forandret sporbredde. Signal, se Sr. § 50. Do. Til skille fra skinnekryss, se dette.	Restaurasjonsvogn. Splittpinne. Sporvidde.
Spormål.	Rl. s. 43.	Skinnemål, skinnengangs mål.
Spornummersignal. Sporrenser. Sporrensertog.	Jfr. Sr. § 46. Rl. s. 131. Forskjellig fra snerydnings- tog.	Skraiper.
Sporskifter. Sporskinne.	Til adskillelse fra lede- skinne, vingeskinne o. l.	Pensemenn.
Sporsperre Sporsperrekontrollås. Sporsperresignal. Sportransformator.	Sr. § 50, Tr. § 24. Hst. cirk. nr. 343. Skiftesignal, jfr. Sr. § 50. Innkobles mellom kontakt- ledning og sporskinne for å minske den elektriske strøms spredning. Jbl. fig. 62.	Sugetransformator.
Sporutkjøring.	Øket sporbredde opstått under trafikk.	
Sporutvidelse.	Anordnet under legning av skinnegang i skarpe kur- ver, se Jbl.	
Sporveksel.		Sporskifte, sporvike, points, pens, veksell.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Spurvekselhåndtak.	Ved spurveksel.	Vikehåndtak, pointsehåndtak, pensehandel.
Spurveksellampe.		Vekselløkt, pointseløkt, penseløkt.
Spurveksellodd.	Jbl. fig. 120 og 121.	Veksellodd, penselodd.
Spurvekselsignal.	Se Sr. § 49.	Pointssignal, pensesignal.
Spurvekselsignalkbuk.		
Spurvekselsville. (Vekselsville).	I spurveksel og sporkryss.	Vekseltømmer, vikesville, poinsetømmer, penselippert, sville, langsville.
Spurvekseltunge.	I spurveksel. Jbl. fig. 105 m. fl.	Viketunge, poinsetunge, pensetunge.
Sprengring.	Til sikring av hjulringfeste.	Hekk.
Sprinkellasse.	Til forsendelse av slakt.	Spontvegg, spunnvegg.
Spuntvegg.		
Stag.	Avstivning, både strekkonstruksjon og trykkonstruksjon.	
Stagbjelke.	Trykkonstruksjon.	
Stagbolt.	Trekkonstruksjon.	
Stagplate.		
Stagsøile.	Lodrettstående stagstøtte.	
Stall, midlertidig.	Til lokomotiver.	Skur.
Stall, varig.	Do.	Remise.
Stamper.	Til betong. Rl. s. 14.	Pakker.
Stang.	F. eks. i spurveksel.	Rod, råd.
Stangbor.	Forskjellig fra vannbor. Rl. s. 61.	
Stangramme.	Ved lokomotiv, forskjellig fra plateramme.	Barreramme.
Stakevogn.		Vikar.
Stedfortreder.		
Stempelfjær.	} Tjener begge til tetning mot cylindervegg.	
Stempelpakning.		
Stempelstang.		
Stempelstyrestrang.		Overfører kraften.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Stenbjørn. Stenbukk. Stenderverk. Stenfylling. Stengeinnretning.	Rl. s. 155. Rl. s. 154. Av tre f. eks. i vognkasse.	Jeté. Stengselanordning, stengselinnretning.
Stengekontakt.		Førriglingskontakt, låsekontakt.
Stengsel. Stenklædning. Stenknusemaskin. Stenkullvogn. Sten- og stubbe- bryter.	Rl. s. 133. Rl. s. 19.	Lukkeinnretning. Stenbeklædning. Pukkmaskin.
Stenslodde. Stentralle.	Til transport av sten. Forskjellig fra annen arbeidstralle. Rl. s. 138.	
Stentransportør. (Stentygger). Stenvogn.	Rl. s. 135. Se Kjeveknuser. 4-hjulet, motsatt stenkjerre. Rl. s. 156.	
Stigbrett. Stige. Stigningskurve.	Ved rullende materiell. Ved brytningspunkter, ikke å forveksle med overgangskurve, se Jbl. fig. 68.	Vogntrin. Leider.
Stigningsmotstand. Stigningsviser.	Se Togmotstand. Se Røde bok, sikkerhetstjeneste side 20.	
Stigtrin. Stikkontakt.	Omfatter både stikkontakt-sokkel og plugg.	Vogntrin.
Stikkontakt-plugg. Stikkontakt sokkel. Stikkrenne.	Jbl. fig. 9 m. fl.	Støpsel.
Stikksag. Stikkøks. Stikningslodd. Stikningsstang.	Rl. s. 56. Rl. s. 59. Rl. s. 66. Rl. s. 66.	Huldike, tromme. Tømmermannssag.
		Utsetningslodd. Stikkstang.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Stillbukk.	Til signal og/eller sporveksel.	
Stilleskrue. Stillverk.	Se Jbl.	Stillskrue. Centralstillverk, signalstillverk.
Stjernehvasset.	Forskjellig fra krysshvasset. Rl. s. 11.	
Stjernelys (delvis blendet hvitt lys).	Baklys. Se Sr. § 39.	
Stokksag.	Uten grind eller bue. Rl. s. 56.	
Stokkskinne. Stolpe.	I sporveksel. Ikke sammenbygget, jfr. mast.	Stamskinne, fastskinne.
Stolpebor. Stolpesko. Stopp.	Rl. s. 73. Rl. s. 50.	Jordbor. Stansning, stopning, stans.
«Stopp». Stoppebom. Stoppesko.	Signal. Se Sr. § 45. Vognstopper ved spor. Særskilt form for vognstopper, som kan fjernes helt.	Sperrebom. Vognstopper, skinnerytter, sperresko, «Harrå».
Stopplask.	Til å motarbeide skinnvandring.	Stålstykke, stoppstykke.
Strekkapparat.	Til gjerdeduk og tråd. Rl. s. 73.	
Strekkbolt. Strekkisolator. Strekkuffe. Strekkverktøi.	Til forsterkning av sporet. Jbl. fig. 155. Til elektrisk ledning. Rl. s. 51.	Tøibolt, tiebolt. Strekkfisk, spennskrue.
Strekningdeler.	Hvorned en elektrisk ledning opdeles i forskjellige strekninger uten innbyrdes elektrisk forbindelse.	Streckentrenner.
Strever.	Stivt konstruksjonsledd for trykk, motsatt bardun.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Strømvtager.	På elektrisk lokomotiv, motorvogn m. v.	Boile, pantograf.
Strømbryter (en eller flerpolet).	Elektrisk.	Elektrisk bryter.
Strømmåler (ampèremeter).	Elektrisk.	
Strømvender.	Elektrisk.	Elektrisk vender.
Strålesamler.	Ved vannstasjon, se Jbl. fig. 142.	
Styreskinne.	Ved skyvedør o. l.	
Største.		Maksimale.
Støtboremaskin.	Rl. s. 84,	
Støttemur.		Forstøtningsmur, skråningsmur.
Støtteribb.	F. eks. på underlagplates overside.	
Stålisolator.		
Stålmålebånd.	Rl. s. 66.	Kjede.
Ståplads.	I lokalvogn.	
Sugehøide.	Motsatt trykkhøide. Begge sammen danner løftehøiden. Rl. s. 114.	
Sugeledning.		
Suge- og trykkpumpe.	Rl. s. 114.	Suge- og løftepumpe.
Sugeventilator.	For luftfornyelse. Rl. s. 164.	
Surremaskin.	Til elektrisk ledning og trådgjerde. Rl. s. 75.	
Surretråd.		Bindtråd.
Sville.		Sleepers, slipers, knubb.
Svilleavstand.		Svilledistanse.
Svillekrok.	Rl. s. 45.	Svillehake, slipershake, «Hugst».
Svilleskrue.	Til feste av skinne m. v. til sville, se Jbl. fig. 49.	Tirefond.
Svingarm.		
Svingbro.	Svinger i vannrett plan, forskjellig fra klappebro, se denne.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, de finisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbudelse.
Svingkran. Svingskive. Sykeavdeling. Sykekupé. Sykevogn. Sykkeltralle. Synlig.	Forskjellige konstruksjoner, se bl. a. Rl. s. 102. Jbl. fig. 132 og 133. I vogn. Rl. s. 147. Om gjenstander, til skille fra siktbar, som gjelder atmosfæriske forhold.	Dreieskive, tørt. Tråtralle. Synbar.
Takopbygning. Talje. Fallerkenventil. Tangeskjeftet. Tangmeisel.	På vogn. Rl. s. 107. Rl. s. 118. Ved spader Rl. s. 17. Forskjellig fra skaftemeisel. Rl. s. 29.	Louver. Blokk. Centerstropp.
Tanklokomotiv.	Damplokomotiv uten særskilt tender.	
Tankvogn (gass, olje, syre, kreosotolje m. v.).		
Tannbue. Tannform. Tannhjulstalje. Tannhjul. Tannhjulsektor. Tannhjulsomsetning. Tannkrans.	Ved hevarmbremse. Ved sagblader.	«Raks». Tinning. Patenttalje. Kamhjul.
Tandstangdonkraft.	Kassedonkraft og «Jack». Rl. s. 98.	Tandhjulsutveksling.
Tapp (og splint).	Skjøt av undersøkelsesbor o. l.	
Tappetrakt.	Ved vannstasjon, se Jbl. fig. 143.	Lyre.
Tappetut.	Do. do., se Jbl. fig. 139 m. fl.	Utliggerrør.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Tau.	Flertrådet, samlet. Diam. over 5 mm. = omkr. $\frac{5}{8}$ " eng. til skille fra line, se denne.	
Tauskive. Tautrommel.		Tauhjul, Taurull.
Telegrafinstruks.	Egen for jernbane, forskjellig fra telegrafreglement.	
Telegrafreglement.	Til skille fra telegrafinstruks.	
Telegram.	Uansett om det delvis eller helt befordres i telefonen.	Telefonogram, telefon- telegram.
Tendeledning.	Elektrisk.	
Tender.	Til damplokomotiv, kullkasse og vanntank på egne hjul.	
Tenderlokomotiv.	Damplokomotiv med særskilt tender.	
Termometer.		Gradestokk.
Tetningslinse.	Form for pakningsring.	Linse.
Tilbake.		Retur.
Tilbakekjøring.	Forskjellig fra skiftebevegelsen «Bakk».	Returnering, returkjøring, tilbakegang.
Tilbakesending.		Returnering.
Tillegg.	F. eks. til Tr., Sr., godstakstbok o. l.	Anhang.
Timeliste.		Dagsverksliste.
Tippslede.	Bevegelig overstell. RI. s. 156.	
Tjenestedagbok.		Tjenestejournal.
Tjenestefordeling.	Arbeidsfordeling på det disponible personale.	
Tjenestefrihet.	Jfr. Tr. § 9.	Permisjon, tjenesteledighet.
Tjenestegren.	Se også fag og faggren.	Branche.
Tjenesteliste.	Forskjellig fra timeliste.	
Tjenestemann.		Funksjonær, betjent.
Tjenestepost.	Jernbanens brevforsendelser utenom postvesenet. Forskjellig fra konduktørpost, se denne.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Tjenestetegn.	For tjenestegjørende stasjonsmester og togfører. Se uniformsreglementet.	
Tjenestetelegram.		Jernbanetelegram.
Tjenstudyktig.		Utjenstudyktig.
To-akslet personvogn.		Karet, kupévogn, kortvogn.
Tog.	Tr. § 29.	Trein.
Togbetegnelser:		
Almindelig tog.	For persontakstberegning til skille fra hurtigtog.	
Arbeidstog.	Ballasttog, stentog, skinnetog, snerydningstog m. v., i det hele tog som oppsettes for jernbanens eget arbeidsbehov.	
Ballasttog.	Arbeidstog til transport av linjeballast (grus eller pukk).	
Blandet tog.	Persontog som medtar fraktgods.	
Dyretog.	Tog som medtar levende dyr etter almindelig dyretakst.	Kreaturtog, kutog.
Ekstratog.	Tr. § 29.	
Fisktog.	Eget tog (i alm. ilgodstog) til transport av fersk fisk og sild. Kan også medta annet gods.	
Fjerntog.	Brukes i stasjonsopslag.	
Forstadstog.	Lokaltog mellom by og dens forsteder.	
Godstog.	Kan være personførende.	
Hurtigtog.	For persontakstberegning til skille fra almindelig tog.	
Ilgodstog.	Eget tog til fremføring av ilgods, herunder lett bedervelig ilgods (matvarer m. v.).	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Togbetegnelser		
(forts.):		
Kipptog.	Tr. § 125.	
Kruttog.	Bestemt godstog, som medtar sprengstoffer.	
Lokaltog.	Persontog på begrensede kortere strekninger. Stasjonsopslag og togskilt.	
Ordinært tog.	Tr. § 29.	
Persontog.	Kan også være fraktgodsførende.	
Togbetjening.	Omfatter togets lokomotiv- og konduktørmannskap. Se betjening.	Togpersonale, førerpersonale, konduktørpersonale.
Togfører.	Togets befalhavende og ansvarlige tjenestemann. Tr. § 41.	Overkonduktør, konduktør.
«Tog kommer».	Togsignal. Se Sr. § 61.	
Togkryssing.		Kryssning, togkryssning.
Toglokomotiv.	Togets førende lokomotiv (se Løse lokomotiv og hjelpe-lokomotiv).	Togmaskin.
Togmelding.	På telegraf eller telefon. Tr. § 108.	
Togmeldingsbok.		Togbok, tjenestejournal, togprotokoll.
Togmeldingsstasjon.		Togmeldestasjon.
Togmotstand.	Samlet motstand mot togs fremføring, såvel stigningsmotstand som kurvemotstand, friksjon m. m.	Kjøringsmotstand.
Togrute.		Kjørerute, timetabell, timeplan.
Togstamme.	Til skille fra vognrekke, se denne.	Togsett, «Lillestrømsett», «Eidsvollsett», turnussett, vognstamme.
Togstopp.		Togstans (brukes meget i ruter), togophold.
Togvei.	Tr. § 31.	Togveispør.
Togveissluttmerke.	Se Sr. § 52.	Togveistoppmerke.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Tomvogn. Toppstag. (Toppnøkkel). Toppør. Toppskive. Tovinget. Tracé.	Forskjellig fra ledig vogn. I dampkjel. Se Pipenøkkel. Ved hevert. Rl. s. 94. Til rambukk. Semafor. Bør brukes minst mulig og hvor det kan skje erstattes med kurveforhold og/eller stigningsforhold.	Topp hjul, «Høne». Dobbeltvinget.
Traktor. Tralle. Trallelampe. Tralleunderstell. Transformator. Transittgods.	Rl. s. 158. Rl. s. 76. For elektrisk strøm. Gjennemførselsgods d. v. s. gods som midlertidig befinner sig innenfor landets grenser under transport mellem andre land. På vogn, angir at denne er dimensjonert for internasjonal trafikk. Dimensjonert for internasjonal trafikk.	Draisine, dressin. Tralleløkt. Hjulstell. Transformer.
Transittmerke.		
Transittvogn.		
Transportredskap. Travers. Tredeskinne. Trekkebelte. Trekkinget. Trekmaskin. Trelur. Treskrue. Trillebår. Trinse.	Jbl. fig. 135. Ved pakkspade. Ved traktorer. Til å skrues i tre. Rl. s. 154. I filklo til telegrafbygging. Rl. s. 51.	Skyvebro. Dragkjetting. Dragmaskin. Trerør, tretut. Holsskrue, spikerskrue. Trillebukk.
Trommel. Trommelbremse. Trykkledning.		Cylinder, rull. Bakkebremse. Løfteledning.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Trykkluft.		Pressluft, komprimert luft.
Trykkluftbremse.		
Trykkluftlokomotiv.		Pressluftlokomotiv.
Trykkmåler.		Manometer, trykkviser.
Trykkrør.	Ved pumper.	Løfterør.
Tungespiss.		Pensespiss, sporveksel-spiss.
Tunnel.		Tunell, tunel.
Turbogenerator.		
Tverribb.	På underlagsplatens underside.	
Tverrprofileringsvater.	Rl. s. 47.	Tverrprofilvater.
Tverrsnittprofil.	F. eks. for vognkasse.	
Tverrstag.		
Tverrstykke.	Ved akselkasseføring.	«Breidel».
Tvillinglokomotiv.	Til skille fra compound-lokomotiv.	
Tøimålebånd.		Tape, båndmål.
Tømmerenne.		Tømningsrenne.
Tømmermannsvater.	Rl. s. 47.	
Tømmersaks.	Rl. s. 57.	
Tømmervogn.		Bolstervogn, putevogn.
U avbrutt.	Skal søkes brukt hvor det	
	passer istedenfor kontinuerlig. Se også «Vedvarende» og «Sammenhengende».	
Ugyldighetsmerke.	På signaler. Se Sr. § 45.	
Underlagsplate.	Ved skinnegangen.	Sko.
Understell (bare ved arbeidstraller).	Omfatter hjul med akseler og lager samt understillingen, se denne.	
Understilling (ved arbeidstraller og jernbanevogner).	Omfatter: rammen som bæres av hjullagerne og bærer overstellet.	Lavett.
Undersøkelsesbor.	Rl. s. 59.	
Undervannssag.	Rl. s. 57.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Utblåsningskran. Utelukke. Utgangsstasjon.	Se også utvise. Forskjellig fra tilfeldig avgangsstasjon.	Ekskludere.
Utkjørhovedsignal.	Se Sr. § 40.	Utkjørselsignal, utkjøringssignal, hovedutkjørsignal.
Utligger. Ufløpsmunning. Utløsningsventil. Uttrekkspor. Utslagsvinge.	F. eks. til kran. Ved luftbremse. Til sneplog, sporrenser o. l.	Bom. Rangerspør.
Utsnitt. Utvidelse. Utvidelsesfuge.	Se ekspansjon. Ved broer (hvelvbroer) muliggjør broens utvidelse og sammentrekning under temperaturforandring.	Utskjær, spor. Dilatasjonsfuge.
Utvidelsesåpning. Utvise (vise ut).	Se også Utelukke.	Dilatasjonsåpning. Ekskludere.
V akt. Vakthytte. Vaktjeneste. Vakuumbremse.	Se f. eks. Brovakt. Luftbremse, arbeider ved sugning.	Vokter. Vaktstur, vakthus. Bevoktningstjeneste.
Vakuumbremsecylinder.		
Vakuumeylinder-slange.		
Vakuumboblings-slange.		
Vakuumledning.		
Vakuummåler.		Vakuummeter.
Vakuum og trykkmåler.		Vakuumanometer.
Vankant.	Ved trematerialer.	Vandkant, vannkant.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Vannbeholder. Vannbør. Vanningsstasjon. Vannledningskobling. Vannlist.	F. eks. i personvogd. Rl. s. 60. For dyretransport.	Vanntank. Sprøitebør, spylebør.
Vannmåler. Vannrett linje, skinnegang. Vannrett vinge. Vannstandsglass. Vannstandskran. Vannstandsmerke.	Utvendig for avledning av vann.	Vandkobling. Taklist, vinduslist, dørlist. Horizontal linje, skinnegang. Horizontal vinge.
Vannstandsviser. Vannstasjon. Vannstender.	På kjel, forskjellig fra vannstandsviser, se denne. Ved vannbeholder o. l. For damplokomotiv. Egen form for vannstasjon. Se Jbl. fig. 136.	Temperaturblikk. Varmekobling.
Vannstendersignal.	Se Sr. § 53. Bør ved nyoptrykning av Sr. kalles «Vannstasjonssignal» eller «Svingtutsignal» (se Jbl. fig. 138).	
Vannventilbrønn. Varmeblikk. Varmekasse. Varmeledning. Varmeledningskobling. Varmeledningslange.	Ved damplokomotiv. Jbl. fig. 78. Ved dampopvarming.	
Varmerum. Varmevogn. Varmeluftoptak. Varmeluftopvarming.	Mellem skinneneendene. Godsvogn med opvarming. Ved Schweizerapparat. Til forskjell fra opvarming ved damp, vann, elektrisitet o. a.	
Varpepill. Varselklokke. «Varsom».	Rl. s. 101. Signal, se Sr. §§ 25 m. fl.	Spill, winch. Alarmklokke. Saktesignal.

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelse som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Varsomsignal. Vaskeluke. Vaskeplugg. Vaskeservant. Vater. Vaterpass. Vedlikeholdsarbeide. Vedvarende.	Sr. §§ 25 o. fl. Ved kjel. do. Rl. s. 46. Rl. s. 48. Skal søkes brukt hvor det passer istedenfor kontinuerlig. Se også Sammenhengende og Uavbrutt.	Saktesignal. Vedlikeholdelsesarbeide.
Veikryss-signal. Veiovergang.	Sr. §*55. Broovergang eller planovergang.	
Veiundergang. Veiv. Veivaksel. Veivarm. Veivstang. Veivtapp.		Undergang. Sveiv. Krankaksel.
Veivtapplager. Vekesmørekopp. Vekesmøring. Vekkeklokke.	Veivarm, bare på den ene side, se Krumtapp.	Krumtapp. Storendlager. Vekekopp.
Vekkerur.	Elektrisk fjernbetjent for vekkesignal,* se dette. Forskjellig fra vekkerur. Forskjellig fra vekkeklokke, se denne.	Allarmklokke.
Vekkesignal.	Opkalling om natten av ubetjent stasjon ved hjelp av vekkeklokke, se denne.	
Vekt-klemme.	Til undersøkelsesbor. Rl s. 63.	Vekt-klype.
Vendehake. Vende tilbake.	Til tømmer o. l. Rl. s. 58. Se også Sende tilbake, gå tilbake.	Returnere.
Ventil. Ventilhus.		

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Ventilsete. Ventilspindel. Ventilstang. Verktøi. Verktøikasse. Vifte. Vilkår.	Til å dreie. Til å trekke eller skyve. Ansettelsesvilkår, tjenestevilkår, boligvilkår.	Betingelser, forhold.
Vingeplog. Vingepumpe. Vingeskinne.	Rl. s. 128. Rl. s. 115. Ved skinnekryss. Jbl. fig. 104.	Storplog, rømmeplog. Flygelpumpe. Guardskinne, checkskinne.
Vinkel.	Rettvinklet ställinjal. Rl. s. 49.	
Visitasjonshammer. Visitasjonsredskap. Visitasjonstralle. Vognbuffer.	Rl. s. 76. Forskjellig fra fast stoppebuffer.	
Vogn gang.	Såvel sidegang som midt-gang, forgang og tverrgang.	Korridor, gang.
Vognhus.	Varig, forskjellig fra vognskur.	Vognremisse.
Vognleider.	Til inn- og utlastning av samt overføring mellom vogner (se dyreleider).	
Vognrekke.	Til skille fra togstamme, se denne.	Vognstamme.
Vognsete. Vognskur.	Midlertidig, forskjellig fra vognhus.	Vognremisse, provisorisk.
Vognskyver. Vognstopper. Volt (V).	Håndredskap. Jbl. fig. 146 m. fl. Enhet for elektrisk spenning.	Buffer, endebuffer.
Våg. Vågmat.	Løfteredskap. Rl. s. 31. do.	Prøis.
Våtdamplokomotiv.	Forskjellig fra overheterlokomotiv.	

Vedtatt betegnelse.	Oplysende anmerkninger, definisjon, spesielle tilfelle og henvisninger.	Delvis brukte ord og betegnelser som ikke skal brukes istedenfor den vedtatte betegnelse i samme betydning og forbindelse.
Watt (W). Watt-time (Wh). «Wells»-lampe.	Enhet for elektrisk ydelse (effekt). Enhet for arbeide (energi). Rl. s. 5.	
Yte.	Til skille fra malme i trestamme og ved.	Gjeite.
Øse.	Forskjellig fra skovl.	
Åpen godsvogn.	Omfatter stakevogner, kassevogner, plattformvogner m. v.	
Årstallspiker.	Forskjellig fra lengdespiker og navnespiker.	Kontrollspiker.

